

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 12(791) KOVAS—MARCH 25 • 1965 metai • 15 centų

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Sporto keliai

Eilę metų laisvojo pasaulio lietuvių vadovybė — PLB valdyba buvo Kanados lietuvių rąkose. Po pastarojo PLB seimo valdyba liko perkelta į Klevelandą. Siemiet Kanados lietuviams buvo patikėta kita valdžia, būtent, Š. Amerikos lietuvių sportinių reikalų tvarkymas. Iki šiol sportiniams reikalams vadovavo JAV lietuviai. Matyt, atėjo laikas pakeitimui. Galimas dalykas, kad jų pačių asmenų buvimas valdžioje per ilgesnį laiką išsemia juos pačius, o be to, sportuojantis jaunimas pasilgsta naujų veidų. Tai natūralus procesas, pastebimas visose gyvyse organizacijose. Niekas nesikeičia tikrai ten, kur nieko neveikiama ir stovima kaip prieganyje. Sportuojantis jaunimas dar toli nuo tokios nuotikos. Jis tebėra pilnas judrumo bei gyvastingumo. Sporto aikštėse ir salėse jo netrūksta. Trūksta tikrai vadovų. Girdėti, kad vyresnieji sporto veikėjai traukiasi į ramesnę užuovėją. Kol kas nėra lengva juos pakeisti, tačiau yra pagrindo tikėti, kad jų vietą su laiku užims jau už Lietuvos ribų gimę tautiečiai. Juk pati sportinių organizacijų sistema turėtų natūraliai vesti prie sportinių vadovų paruošimo. Jeigu joje yra spragų, laikas būtų jas užtaisyti ir sportinį sąjūdį krepiti jaunųjų vadovų paruošimo linkme.

Lietuviškoji visuomenė, apamai imant, sportinių tautiečių judėjimu domisi. Daugelis šeimų leidžia savo vaikams dalyvauti įvairiuose lietuvių sporto klubuose ir negali išlaikyti, susijusių su vienu ar kito sporto šaka. Kai reikia, ta visuomenė sumeta ir aukų, nors jų ir nepakanka sportinei veiklai. Iš sporto vadovų girdėti, kad lietuvių visuomenė permažai remia savuosius sportininkus, nepastato jiems salių, neparūpina atitinkamų priemonių. Kaikurie sporto vadovai siūlo Bendruomenės tuo reikalu susirūpinti, rasti daugiau, ir tai pastovių lėšų. Visa tai gražu, bet kad tai Bendruomenė turi tiek reikalu, vertų dėmesio bei paramos, kad neįstengtų tvirtiau užsimoti. Lėšų laukia ir visa eilė kitų sričių, nemažiau svarbių. Todėl vargu ar galima tikėtis stambesnės paramos iš tos pusės. O juk Kanadoj sportiniai klubai negyvena iš valdžios paramos — turi patys svyrsti rėmėjus arba sutelkti lėšas. Žinoma, pajėgesnieji klubai, turį masinį pasisekimą, dėl lėšų stokos nedejuoja. Bet pvz. kai reikia organizuoti mėgėjų sportininkų išvykas į kitus kraštus, kanadiečiams taip pat kyla lėšų problema. Ir čia turi ateiti privati iniciatyva, sudaryti sąlygas, nors laimėjimų atveju didžioji visos krasas. Panašiai yra ir mūsųose. Pvz. kai Australijon vyko lietuviai krepšininkai, aukso dolerius tol gražu nevisi, bet laimėjimais džiaugėsi visa išeivija.

Nežiūrint medžiaginių nedateklų, sportinė lietuvių veikla iki šiol buvo gyva. Joje reikišis ir dabar tebesireiškia dvi linkmės — pedagoginė ir laimėjimų. Pirmajai rūpi per sportinę veiklą auklėti jaunimą fiziškai, morališkai ir tautiškai, o antrajai — vien sportiniai laimėjimai. Pastaroji linkmė savo veiklos rezultatus matuoja laimėjimų taurių skaičiumi, o antrajai — pedagoginiais laimėjimais. Daugelio akys laimėjimų skaičių skaičiuoja klubo verte, nors pedagoginio atžvilgiu jos gali būti pralaimėjimo ženklais. Lietuviškos išeivijos sąlygose, kad vyksta tyf kova už lietuvių išlikimą, daug svarbiau per sportą auklėti jaunimą tautine ir moraline prasme, ugdyti jame ne tik fizinį, bet ir moralinį atsparumą. Suprantama, sportas savo prigimtimi yra varžybinis; kitaip jis nebūtų idomus. Rekordų jį sieki ir sieks, bet tai neturėtų nustelbti pagrindinio tikslo — ugdyti, drausminti, stiprinti lietuvių jaunimą. Vienas didžiųjų prieštarių sportui yra jo didėjantis nepaisymas pedagoginio tikslo, pasinėsimas vien rekordų medžioklėn. Be to, į sportininkų eiles lengvai įsismelkia moraliniai palaikymai. Tai liudija pvz. kad ir neseniai išleista knyga austrų olimpinės plaukikės D. Fraser. Čia ji atskleidžia tarptautinio sporto viešumoje nematomą, veidą, sakydama: "Olimpijadų moralė yra daug palaidesnė nei prašalčiai mano." Nėra pagrindo netikėti sportininko, pasiekusio 36 pasaulinius rekordus ir laimėjusio 4 aukso medalius, nors už tą knygą ji buvo sportinės unijos suspenduota. Ryšium su tuo kyla klausimas, ar lietuvių sportuotojais jaunimo moralė yra pakankamai augsta? Neviešų prieštarių yra. Jų patikrinti niekas nesima, tačiau vadovams tai aktyvas akyliau budėti, nes jie yra ne vien instruktoriai, bet ir mokytojai bei auklėtojai tikrąja prasme. Pr. G.

Lietuvos vėliava

Lietuvos vėliava plevėsuoja ant vieno augštesniųjų Kanados kalnų — Mount Robson Rocky Mountains apylinkėje. Kalnas yra 12.972 pėdų augščio. Pirmoji žiemos ekspedicija viršūnę pasiekė dabar. Niekam neatėjo į galvą pasiimti Kanados vėliavą. Norvegas dr. Leif Patterson iškelė norvegų vėliavą, lietuvis Aleksas Bertulis kalno viršūnėje iškelė Lietuvos vėliavą.

Abi Kanados kalbos — prancūzų ir anglų turėtų būti privaromos visiem augštesniems valdžios pareigūnams. Toki pasiūlymą karališkieji komisijai pateikė Kanados inžinierių ir medicinos gydytojų sąjungos. Gydytojai taip pat mano, kad jiems reikėtų mokėti abi kalbas. Kitas pasiūlymas buvo politikams įvesti etikos taisykles, nes šiuo metu per daug politikų užsiima kyšiais ir kitokiomis neleistinomis kombinacijomis.

Kanados biržose, ypač Toronte, 1964 m. pagarsėjusių kasyklų Timminse — Windfall Oils and Mines šėrai staiga buvo pakilę pasklidus gandams, kad arta alyvos. Žmonės skubėjo į Timmins ir stengėsi išsigyti tų tuščių žemės plotų. Į biržų būstines (stock exch.) nebuvo galima įsigrūsti. Pasirodė, kad viskas buvo sufabrikuota. Geologai jau buvo pranešę, kad ten nėra jokių žemės turtų. Keletas asmenų tapo milijonieriais, o tūkstantai prarado didesles sumas pinigų, tikėdamiesi greitai praturtėti. Byla tebesitęsia.

Kanados gydytojų uždarbio vidurkis, kaip buvo pranešta parlamente, svarstant socialinės

medicinos klausimą, yra \$26.758. Daugiausia gydytojai uždriba Albertos provincijoje — \$30.773 ir mažiausia — Prince Edward Island — 18.926.

Kokį nuosimtį reikia mokėti perkant ką nors skolon ar išimokėjimui? Niekas to nežino, daug kas nekrepia dėmesio, o pardavėjai to niekad tiksliai nepasako. Parlamente buvo svarstytas pasiūlymas, kad mokamas nuosimtis būtų aiškiai pasakytas, tačiau tam griežtai pasipriešino krautuvų savininkai — Retail Merchants Association. Galbūt perkėjai, žinodami tikslų nuosimtį, mažiau pirktų.

Parlamento pirmininkas — Speaker of the House Allan McNaughton iš pareigų pasitraukia. Tai sunkiausias pareigos parlamente, nes reikia tvarkyti visus parlamento narius diskusijų metu ir pačiam likti nešališkam. Ypatinai sunku kontroliuoti parlamentą šiuo metu, kai nėra viena partija neturi daugumos ir nariai dažniausia tuščiai ginčijasi.

Kanados studentai parodė savo susidomėjimą rasine problema demonstracijomis prie JAV konsulatų. Ypač tas pasireiškė Toronte, kur studentai demonstravo keletą dienų. Vieni studentai už tai garia, kiti peikia. Gerai, kad jaunimas yra jautrus socialinėms problemoms, tačiau daug kas kritikuoja Kanados studentus, kad jie pamiršta rasinę diskriminaciją pačioje Kanadoje. Ji nėra aštraus pobūdžio, bet ji egzistuoja.

Jau prasidėjo oficialus pavasaris, bet neoficiali Kanados žiema dar nesitraukia

Pakeitimai Kanados imigracijoj

Naujasis Kanados imigracijos min. J. R. Nicholson kovo 19 d. kalbėjo Vankuverio tautinėms grupėms viešo banketo metu ir ta proga išdėstė savo planus. Esą dabartinė imigracijos politika ir pats imigracijos įstatymas, priimtas 1952 m., bus pertvarkyti. Dar peranksti skelbti, kokie pertvarkymai bus padaryti, bet jau numatomos kai kurių gairės.

Štai jos

1. Bus stengiamasi sustiprinti kontrolę, kad į Kanadą nepatektų kriminalistai ir kiti nepageidaujami asmenys.
2. Sveikatos reikalavimai bus suderinti su medicinos padaryta pažanga, ypač tam tikrais psichinių ligų ir epilepsijos atvejais.
3. Imigracijos ministerijai paversti spresti dalykus bus tiksliau aptarti, apriboti, kad nebūtų pikt-naudojimų.
4. Išbengti sauvališkiems ministerijos veiksmams bus sudarytos veiksmingos ir nepriklausomos galimybės apeliacijoms, respektuojant Kanados, kaip suverinės valstybės, teisę apsaugoti nuo nepageidaujamų asmenų.
5. Politika kitų kraštų pabėgėlių atžvilgiu bus sumoderninta ir įjungta įstatymams, kad tuo būdu Kanada, bendradarbiaudama su kitais kraštais, prisidėtų prie tos tarptautinės problemos sprendimo. Ypač tinkamas planas 1965 m., kurį paskelbti tarptautinio bendradarbiavimo metais.
6. Bus paruoštas teisinis pagrindas dinamiškai imigracijos politikai, paisančiai krašto galimybių.

Pertvarkymas ministerijoj

Pasak ministerio, bus priimami pirmoji eilė tie imigrantai, kurie turi išsilavinimą, profesinį pasirušimą ir yra pajėgūs prisitaikyti prie Kanados krašto sąlygų bei darbo reikalavimų.

Numatyta pertvarkyti imigracijos ministerijos struktūrą, kad tuo būdu ji atitiktų naujus reikalavimus. Jau dabar vyksta nauji pertvarkymai, ypač tami kvalifikuoti asmenys, įvedama didesnė decentralizacija. Visa tai atsiliepi ir ateivių pasirinkimą emigracijos kraštuose.

J. R. Nicholson yra kartu ir pilietybės ministeris. Ši ministerijos šaka taip pat busianti pertvarkyta, kad būtų nustatyti gaudesni ryšiai su žmonėmis, apimtas tautinių švenčių minėjimas, asmenų teisės, dalyvavimas krašto gyvenime ir kt. dalykai.

"Maišomasis katilas"

Praetyje Kanada kartais buvo vadinama "dideliu tirpinančiu katilu", kuriame susitinkdavo įvairios tautinės grupės ir susiliedavo. "Aš manau ir tikiu, kad per pastarąjį dešimtmetį mūsų pažiūrą gerokai pasikeitė, ir šiandieną jau sunku suliečinti įvairias skirtybes ir visumą, vadinamą Kanada. Aš norėčiau manyti, kad "tirpinančio katilo" idėja išnyko ir jos vietoje iškilio naujas vaizdas. Kaip jau esu ne kartą sakęs anksčiau, naujasis vaizdas galėtų būti geriau išreikštas ne tirpinančiu, o "maišomuo katilu", kuriame vyksta jungimasis, bet ne lydimas, su-naikinąs individualumą.

Kanadoje šiandieną mes manome, kad ateivis nenutraukia kultūrinio, kalbinio, socialinių ryšių su savo gimtuoju kraštu, ir mūsų dauguma, didelė dauguma, tiki-me, kad tie ryšiai yra palaikytini, nes jie prisideda prie mūsų krašto augimo. Kanada nėra ir niekuomet negali būti pilnai vientisa ir vienoda nuo jūros iki jūros, nes klimato, geografinės, sociologijos atžvilgiu įvairiose srityse išauga įvairūs ir žmonės.

Kas jungia?

"Mes galime tikėtis ne vienvės, bet vienybės, ne panašumo, bet sudėtingumo, ne tirpinančio, bet savanoriško ryšio tarp skirtingų žmonių, kuriuos jungia bendras valstybinis tikslas, tarpusavio pagarba ir tvirtas tikėjimas į idealus, kuriems Kanada atstovauja. Jei mes tai tikime ir norime turėti tvirtą valstybinį tikslą, negalime pripažinti pirmos ir antros klasės piliečių. Dabartinis mūsų pilietybės įstatymas, deja, skirto piliečių į dvi klases. Tai turi būti pakeista, ir aš galiu jus užtikrinti, kad viena pagrindinių mūsų programos dalių busimoje parlamento sesijoje bus kaip tik pašalinti susidariusią būklę."

Min. J. R. Nicholson lietuviams yra nesvetimas asmuo. 1964 m. Vasario 16 proga jis buvo atskriedęs į Torontą, kur pasakė pagrindinę kalbą. Tada jo kalba buvo nufilmuota ir dalis parodyta televizijoje. Linkėtina, kad ministerio skelbiamos idėjos rastų pritarimą parlamente ir pasiektų gyvenimą.

Savaitės įvykiai

PIRMA KARTĄ PASAULIO ISTORIJOJE ŽMOGUS TOLIMOSE ERDVĖSE IŠLIPO IS RAKETINIO ERDVĖLAIVIO IR PLUDURIAVO APIE 10 MIN. VIRS ŽEMĖS 200 MYLIU AUGSTYJE. Tai plk. leit. A. A. Leonovas, sovietų kosmonautas, iššautas raketiniu būdu erdvėn drauge su plk. P. I. Biellajevu tame pačiame erdvėlaivyje kovo 18 d. Po 90 min. skriejimo A. Leonovas ilindo į specialią kamerą, prijungtą prie erdvėlaivio, išlipo viršūn, kiek pastovėjo laikydamasis rankenų, paskui pasistūmėjo ir atsiskyrė nuo erdvėlaivio, vairuojamo plk. Biellajevu. Jis plūduriavo besvorėje būsenoje, apsaugotas nuo mirtinų saulės spindulių specialia apranga, pririštas prie erdvėlaivio tam tikru saitu, o įrengta televizijos kamera visa tai perdavė žiūrovams žemėje. Praslinkus 10 min. grįžo erdvėlaiviu. Po 26,5 val. skriejimo

erdvėlaivis nusileido netoli Permo miesto ne pagal nustatytą planą, nes nusileidžiant turėjo didelių sunkumų. Erdvėlaivis buvo surastas 500 mylių atstumu nuo pramatytos nusileidimo vietos. Šių kosmonautų žygis bus reikšmingas žingsnis ruošiamoje kelionėje į mėnulį.

JAV išsrovė naują erdvėlaivį "Ranger" ir mėnulį. Jo uždavinys — nufotografuoti tam tikrą mėnulio dalį. Erdvėlaivis turėtų pasiekti tikslą per 64,5 val. Amerikiečiai taip pat išsrovė erdvėlaivį su dviem kosmonautais, kurie išbuvo erdvėje apie 5 val.

Amerikos lėktuvai didelėmis grupėmis bombarduoja Š. Vietnamą ir Laosą, kur tebesitelia raudonosios Kinijos remiami Vietkongo komunistiniai daliniai. Pastaruoju metu jie sutelkė 7 batalijonus ties amerikiečių kariu-baze Danang. Amerikiečiai iš jos vykdo Š. Vietnamo bombardavimus, nevengdami kietų smūgių. Jie taipgi remia P. Vietnamo aviacijos žygius. Kai vyriausybės lėktuvas pastebėjo netoli amerikiečių bazės P. Vietnamo teritorijos miestelyje išskeltą komunistų vėliavą ir dar buvo apsaudyti, P. Vietnamo aviacija subombardavo visą miestelį, kur žuvo gana daug žmonių. Politikai atidžiai seka karinius veiksmus, bet neranda sprendimo. Sov. Sąjungos užs. r. min. Gromyko lankėsi Londone ir spaudė Britanijos vyriausybę pasmerkti amerikiečių veiksmus Vietname, bet nieko nepesė. Jis ketina lankytis ir Vašingtono, kuris kol kas yra tvirtai nusistatęs P. Vietnamo neatiduoti komunistams.

Negrų žygis iš Selma miesto į Alabamos valstijos sostinę Montgomerį padarė didelį įspūdį. Vadovaujami negrų pastorius L. King, 8000 negrų ir baltųjų išvygio 50-ties mylių kelionėn. Anksčiau tokia demonstracija vietinės policijos buvo žiauriai išvaikyta, o ši kartą apsaugą teikė federacinės valdžios pajėgos, isakyto prez. L. B. Johnsono. Tuo žygiu negrai nori iškovoti lygias teises balsuoti visuose rinkimuose.

Lenkijos valdovas Gomulka pradėjo smarkią ataką prieš savo "vidaus priešius" — katalikus: isakė nepriimti katalikų į valstybines tarnybas. O komunistinė sistemoj kitokių tarnybų ir nėra. Jis katalikus lenkus kaltina bendradarbiavimu su Lenkijos priešais. Gegužės 30 d. įvyks seimo rinkimai; perspeja nusiųlyti katalikų kandidatus ir seimo atstovus.

Indonezija palaipsniui "nusavi-na" visus Amerikos turtus bei įstaigas. Paskutiniu laiku ji užėmė Amerikos filmų bendrovę su visais pastatais. Demonstrantų minia, užėmusi patalpas, "pareikalavo" iš savo valdžios, kad Amerikos įstaigos direktorius būtų suimtas ir išgabentas.

Pakistano vyriausybė apkaltino Indijos vyriausybę, kad ši prie Kašmiro pradėjo karo veiksmus.

Kaip Rusija vejasi Ameriką?

Savo laiku N. Chruščiovas skelbė, kad Sov. Sąjunga ūkine pažanga pasivys JAV 1970 m. "U. S. N. & W. Report" dabar praneša surinktus anos "pažangos" duomenis. Jie imti iš pačių sovietinių šaltinių. Sov. Sąjunga pralenkė JAV tik gyventojų skaičiumi ir dabar turi 35,5 mil. daugiau; priaugo 13 mil. gyventojų.

N. Chruščiovas 1961 m. žadėjo, kad iki 1970 m. sovietai mėsos pagamins tris kartus daugiau; dabar ji jos pagaminama mažiau nei 1961 m. Pieno buvo pažadėta pagaminti dukart daugiau, bet jokių pagerėjimų neįvyko. Kvietus importuoja iš užsienio, kaip ir anksčiau.

Visa gamyba (brutto) Sov. Sąjungoj 1961 m. siekė \$264 bil., o JAV — \$540 bil.; skirtumas — \$276 bil.

Visa gamyba 1964 m. Sov. Sąjungoj siekė \$287 bil., JAV — \$623 bil.; skirtumas — \$336 bil.

Automobilių Sovietų Sąjungoje 1964 m. pagamino 185.000 vienetų, o Amerika — 7,8 milijonus vienetų. Ir tai žymiai geresnių.

Sunkvežiminių ir autobusų sovietai 1964 m. pagamino 418.000 vienetų, Amerika — 1.500.000. Geru keliu Rusijoj lig šiol nuties-ta 200.000 mylių, tuo tarpu Ame-

rikoj jų yra 2.700.000 mylių. Gyvenamų patalpų Rusijoj trūksta visada, nepagerejo nei paskutiniame metu. Ten dar ir dabar pilietis turi tenkintis 8 kv. jardų buto plotu, kai tuo tarpu Amerikiečiai kalėjimuose kaliniui parūpinamas didesnis plotas.

Pieno gamyba, pagal kurią matuojamas valstybių ūkinis pajėgumas, irgi rodo tą patį atsilikimą. 1961 m. Amerika pagamino pieno 20 mil. tonų daugiau kaip sovietai. Pereitais metais pagamino daugiau už sovietus 33 mil. tonų. Vakaru Europa Rusiją pralenkė 29 mil. tonų.

Chemijos pramonės net ir lyginti negalima, nes Sov. Sąjunga ją tik pradeda vystyti ir pasivyti Amerika kol kas gali tik sapnuos.

Kad Sov. Sąjungos žmogus galėtų kokių nors gaminių pirkti, turi dirbti palyginus su JAV gyventojų: už duonos kepalą — 6 kartus ilgiau nei amerikietis; už bulvių svarą — 4 k. ilgiau; už jautienos svarą — 5 k. ilgiau; už medvilnės marškinius — 10 k. ilgiau; už batų porą — 8 k. ilgiau; už dežutę cigarečių — 3 k. ilgiau; už vyr. eilutę — 11 k. ilgiau.

Sov. Sąjungos gyventojai jau stato ir reikalavimus savo valdžiai ir partijai, nes nori pavalgy-

ti sočiau, apsiręngti gražiau, gyventi erdviau. Dabar, kai kalbama apie apsiginklavinimą, kyla visa eilė klausimų: iš kur ir kaip? Todėl nenuostabu, kad bolševikai jau stipriai dairosi į kapitalistų valstybes ir norėtų perimti jų metodus. Bet tada reikia atsižadėti kolchozų sistemos ir eiti prie orivačios iniciatyvos. J. M. Š.

SUIMTAS ŽURNALISTAS

Jugoslavijoje suimtas žurnalistas Mihailo Mihajlov. Pereitą vasarą jis lankėsi Sov. Sąjungoj, išbuvo kelis mėnesius ir sugrįžęs parašė išpuodius, kurie nepatiko sovietų ambasadai. Pastarajai reikalaujant, Mihajlov buvo suimtas. Ypač nepatiko rusams, kad aprašinėdamas rusų studentijos nuotakas, Mihajlov pabrėžė jų antikomunistinį nusistatymą, pamėgimą dainuoti vergų stovyklose sukurtas dainas ir kad studentai tik dabar sužinoję, jog koncentracijos stovyklos yra rusų komunistų išradimas, nes vokiečių naciai jas pradėjo kurti tik po 1933 m., o Stalinas jas turėjo jau nuo 1920 m. Jugoslavijoj kalėjime dar sėdi ir kitas rašytojas Milovan Džilas už parašymą knygos "Pašnekesiai su Stalinu".

Augštos Kanados pusys, pridengtos sniego, rymo Albertos kalnuose Banff apylinkėje. Calgary Herald

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakeitimas — 25 ct.

Škelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
cūrinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių
pasirašyti straipsniai nebūtinai reikia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 363-6813

KOVA UŽ LYGYBĘ AR PRIVILEGIJAS?

AMERIKOS NEGRAI YRA NUSISTATĘ PRIEŠ SAVĘ

Tokia antraštė pernai lapkričio 29 "New York Times Magazine" išspausdino straipsnį, sukėlusį gana daug diskusijų. Straipsnio autorius Eric Hoffer daugelį metų yra dirbęs paprastu darbininku negrų tarpe ir juos bei jų problemas gerai pažįsta.

Kai kurios straipsnio vietos yra gana įdomios ir originalios. Autorius pabrėžia, kad negrai pirmoje vietoje savo kovą dėl rasinės lygybės motyvuoja tuo, kad jie pirmoje vietoje yra negrai ir tik antroje vietoje individai. Amerikos negrams trūksta pagarbos savo rasei, savo vadams ir noro žengti priekį kaip bendruomenės arba atskiriems individams. Patys negrų vadai dažniausia orientuojasi ir savo kalbas nukreipia ne į negrų mases, bet į baltuosius. Visiems žinoma, kad yra turtingų negrų, yra daug augstųjų mokslo baigusiu, bet ar jie yra aktyvūs kovoje už negrų teises? Jie dažnai nei pirmo dėl to nepajudina. Ar girdėjo kas nors, kad turtingas negras būtų aukojęs negrų kovai? Net masinių demonstracijų priekyje dažnai eina baltieji, o juos seka negrai.

Baltasis tarp juodųjų

Autorius E. Hoffer rašo, kad dirbdamas kaip uosto darbininkas San Francisco mieste, stebėjo negrus. Jų tarpe buvo virš 2000 negrų, uždirbančių tarp \$7000 ir \$10,000 per metus, tačiau nė vienas jų neaukodavo negrų labdaros organizacijoms. Autorius toliau tęsia: Mano balta spalva neduoda man jokių privilegijų. 20 metų dirbau Kalifornijos laukuose kartu su negrais, kitus 20 metų praleidau San Francisco uoste, kur buvo lygiai baltųjų lygiai negrų. Baltieji, negaliojame, kad pasaulis mums yra kažnors skolingas ir mes nieko nesame skolingi kitiems, ar jie būtų juodi, ar geltoni. Negrai privalo turėti tas pačias teises, kaip ir baltieji ir dažnai jas turi. Bet jie neturi teisės reikalauti iš mūsų specialių privilegijų. Mūsų rankos dažnai yra labiau sugrubusios nuo darbo, ir mūsų veidai labiau išvargoti negu jų.

Ko trūksta negrams?

Visi pritaria negrų kovai dėl rasinės lygybės, bet tos kovos šūkiai dažnai yra šitokie: "Mes esame užmiršti. Maitinkite mus, ap-

renkite, auklėkite ir mylėkite mus. Jūs privalote tai daryti ir tai tuoj pat, nes uždegsime jūsų namus arba sėdėsime prie jūsų namų laiptų, kol jums pritrūks kantrybės.

Amerikos negrų revoliucija privalo įgauti kitokį atspalvį. Norint ką nors pakeisti, pirmiausia reikia pasikeisti pačiam. Negrai privalo pakeisti savo gyvenimo būdą, savo papročius, elgesį, apsiirgimą ir tada negrų kova įgaus kitokį atspalvį.

Daugelis negrų vadų remia savo kovos motyvus solidarizuodami su "broliais Afrikoje ir rudaisiais Azijoje, P. Amerikoje ir kitur". Bet ar jie turi Afrikoje ar Azijoje bent vieną asmenybę, kurią ji galėtų sau statyti pavyzdžiu? Ar vyksta Amerikos negrai į tuos kraštus jiems padėti? Tuo tarpu tik baltieji vyksta padėti Afrikos tautelėms. Turėtų būti priešingai: negrai privalėtų padėti jiems tiesti kelius, statyti mokyklas ir pan.

Pavyzdinės bendruomenės

Autorius galvoja, kad nebūtų jokios rasinės kovos, jei negrai, kaip masė, galėtų parodyti norą kultūrai ir įsteigti pavyzdines negrų kolonijas. Tai būtų darbdavio ir kultūringos masės pavyzdys. Jos neturėtų tapti negrų getu, bet būtų jų subrendimo įrodymas. Panašius kolonijų Amerikoje yra; tai žydų, japonų ir kitų tautybių.

Pagal minėtą autorių, negrams tos iniciatyvos trūksta. Jiems atrodo, kad baltieji jiems yra skolingi, privalo mokėti pašalpas, statyti mokyklas ir pan. Kol patys negrai to neįvykdo, kol jie neatras savo tapatybės, kol nesužiūrės, jog tik jie patys gali sau sukurti ateitį, tol jiems atrodo, kad yra rasinė nelygybė, tol vyks rasinė kova, tikrumoje apgaulinga kova.

Autoriaus mintys neabejotinai turi pagrindo — JAV negrai nėra be kaltės; jų kovos išsivysta į kraštutinumų dėl stokos gerų vady, o jų reikalavimai kartais būna pertempti kovos įkarštyje. Bet antra vertus, nėra be kaltės ir baltieji, kurių pusėje taip pat labai daug prietarimų, brutalių ir permaža išmintingų politinės pedagogikos. V. K.

Padėka

K. L. Katalikų Moterų Drjos Toronto Sv. Jono Kr. parapijos skyrius savo atskirimo ir persiorganizavimo suaktyvų progą susilaukė platus dėmesio. Nuosirdžiai dėkojame kun. kleb. P. Azubaliui, dr. A. Užpienei — Drjos atstovėms, mus nuolat rėmusiems moralškai ir materialiai. Dėkojame mus sveikinusiems suaktyvų progą: gen. kons. dr. J. Žmuidzinui, kun. kleb. P. Azubaliui, c. valdybos dv. vadui T. Kornelijui Bučniui, OFM, c. valdybos pirm. A. Sungailienei ir "Moters" žurnalui, "T2" red. kun. Pr. Gaidai, N. Pr. M. ses. Michaeli, Prisiklimo par. skyr. pirm. A. Kuolienai, evangelikų moterų ratelio pirm. E. Jankutei, St. Prapulonytei — Bunker, "Dainos" grupės atstovėi M. Yokubynienei, Sv. Jono Kr. par. komiteto atstovėi E. Miliauskui. Dėkojame sveikinusiems raštu: dr. A. Užpienei iš Meksikos, red. Iz. Matusievičiutei, Hamiltono skyr. pirm. E. Norkienai, Montrealo skyr. pirm. E. Kerbelienei, Delhi skyr. pirm. M. Povilaitienei. Dėkojame: visom poniom, atnešusioms net 50 tortų bei pyragų; vyrams už talką: p.p. Krakauskiui, Kunčiui, Deimantavičiui, Steponaičiui, Norkui, Kaknevičiui, Butvidui, Simkevičiui, Kanapkaui, Jakimavičiui, Girenui, Vitkui.

Pagaliau dėkojame visiem, mus pagerbusiem ir šventėje dalyvavusiems.

KLK Moterų Drjos Sv. Jono Kr. par. skyrius

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIROUS KILIMAI • Saldytuvai
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

GEDIMINAS GALVA

Žaizda Amerikos viduje

ALABAMOJE, SELMOS MIESTE, IVYKUSIOS NEGRŲ IR TIKINČIŲJŲ EITYNĖS DEL NEGRŲ NEREGISTRAVIMO RINKIKŲ SĄRASUOSE, ŽIAURUS POLICIJOS ELGESYS SUKELĖ NERIMĄ VISAME KRAŠTE

Didžioji spauda, radijas ir televizija ilgą tarpą buvo Selmos ženklo. Įvykiai sekė įvykius. Negrų pasipriešinimas pasiekė net Baltuosius Rūmus. Baltasis unitarietis dvasiškis James J. Reeb, baltųjų sužadotas, mirė Selmoje. Jo mirtis įjautino įvairių tikėjimų dvasininkus, kurių atstovų net prezidentas negalėjo nuraminti.

Negrai daugelyje didmiesčių rengė eitynes. Ypač subruzo negrai studentai, naudodami seną taktiką: betkurio įvykio ženkle kelti nerimą visame krašte.

Selmoje visą savaitę užsėtė įtampa. Prezidentas pateko tarp kūjo ir priekalo. Jis nori, kad būtų pašalinti trukdymai rinkimams įrašyti ir atstatyti tvarkai, smerkia policijos jėgos panaudojimą, tačiau įsakė 700 karių laikyti parengtyje.

Prezidento pareiškimas

Kovo 13 d. staiga sukvietėms spaudos atstovams prez. Johnson pareiškė: "Kovo 7 d. negrai, susirinkę protestuoti prieš esminį politinių teisių pažeidimą, buvo Alabamos policijos užpulti ir mušami." 70 FBI — krašto saugumiečių buvę pasiūta apsaugoti gyventojams nuo neteisėtų žygių. Šis pareiškimas vargu numarins negrus. Juk FBI puikiai prieš tai žinojo, JAV prezidento žodžiais tarus, apie "tebesančią neteisėgumo srovę amerikiečių, koje demokratijoje". Kodėl prezidentas, federacinė valdžia, neišskiriančios saugumo, nedarė žygių neteisėgumui ir neteisėtumui pašalinti? Kuriais sumetimais prezidentas prabyla apie amerikietiškojo tragediją tik tuomet, kai neteisėti veiksmai buvo apšakstyti nekaltu krauju?

Selma tėra tik viena amerikietiškos tragedijos gaida, kuri ypač paliečia mūdienį prezidentą. "The Wall Street Journal" korespondentas Vašingtone rašė III.12 laidoje: "Alabamos mieste įvykęs kraujo praliejimas vertia kovotojus dėl teisių susidurti su prezidentu. Jie reikalauja ne tik teisių balsuoti, bet ir apsaugos nuo policijos antpuolių. Jie nusivylę dėl vieno ir kito. Negrų įniršimas didėja. L. B. Johnsonas vertiamas daryti žygius, kurie kelia nerimą tarp baltųjų. Jo pasiūlymai ryšium su balsavimo teise akina nepasitenkinimą baltųjų tarpe, su kuriais jis glaudžiai bendravo kongrese. Jie — diktatoriai gali būti priversti net garsiai šaukti, bet ir imtis priemonių sustabdyti prezidento

siulomiems įstatymams."

Teisių suvienodinimas

Nuo 1787 m., kai konstitucija buvo paskelbta, teisių lygybė liko neįgyvendinta. 1964 m. buvo paskelbtas pilietinių teisių įstatymas, kuris po 177 m. įpareigojo suvienodinti pilietinių teises. Įstatymas padėjo laimėti rinkimus, tačiau užkrovė nepaprastą našą išrinktajam prezidentui. Gražiai skamba pažadas pilietinių teisėms suvienodinti, tačiau sunkiai įgyvendinamas. Demokratai verčiami virškinti puikios pjūties labai karčius vaisius.

Sparčiai auganti negrų mažuma iki šio meto neturi vieno vado, tačiau baltųjų pažadų erzina, daugelio vadovų rikiuojama emės betkurių priemonių savo teisėms ginti. Pilietinių teisių suvienodinimo įstatymas tampa ginklu negrų rankose. Ypač demokratų pažadams ilgai kurstė negrus, kurie nūnai reikalauja jų vyriausybės įgyvendinti žadėtą teisių lygybę. Mississippi negrų organizacijos NAACP sekretoriaus Charles Evers žodžiais: "Jei vyriausybė neįgyvendins teisių lygybės, įstatymas nebus vertas net popieriaus, kuriame jis paskelbtas."

Vyriausybė padarė kaikuriuos žygius. Ji suorganizavo net 21 įstaigą įstatymui įvykdyti. Įstatymė numatyti priemonės sudrausminti mokyklų, ligoninių, viešbučių, pramonės, statybos įmonių vadovybes, ūkininkams ir kitiems asmenims, kurie išskiria negrus. Įmonių vadovybės vengė negrus priimti darban, tačiau nuo įstatymo paskelbimo pirmasis kruvinas susidūrimas įvyko ne dėl įmonių vadovybių, bet dėl vyriausybės kaltės. Rinkikus registruoja ne įmonių vadovybės, bet krašto valdžia. Išsukinėjamai negrų neatžymėti balsuotojų sąrašuose turėjo būti žinomi ne tik vyriausiam valstybės gynėjui, bet ir prezidentui. Kodėl savo metu nebuvo padaryti žygiai įstatymo laužytojams sudrausminti?

Įstatymo apėjimas

Dvidešimt viena federacinė įstaiga valdo virš 18 bil. dol. biudžetą. Jos gali daryti spaudimą į kistaigą ir imones, kad jos įstatymui paklustų. Minėtas biudžetas nėra pakankamas naujiems uždaviniams įgyvendinti. Baltųjų pasipriešinimas neatlyžta. L. B. McCord Manningo miesto, S. C., pradines mokyklas vedėjas pareiškė: "Vyriausybės siūlomieji

vaistai yra labai kartūs. Aš niekad jų savo valia nenuryšiu. Geriau mokyklą uždarysiu, bet nepaklusiui federacinei valdžiai." South Carolinos medicinos mokyklos Charlestone prez. William McCord, jokių ryšių neturįs su anksčiau minėtuoju, užtikrina, kad jis jau spalvų neskiria. Jo rašte, pasiūstame į Vašingtoną, nurodyta, kad jis pakluso tik dėl federacinės paramos mokyklai.

Pietų valstijose baltųjų nusiteikimas lieka negrams nepalankus. Kaikurių mokyklų vadovai Georgijoje pasižada negrus į mokyklas įleisti, tačiau tik laikui laimėti. Federacinės vyriausybės stebėtojai žino tenyktės nuotakas. Jiems lieka du keliai: federacinę paramą nutraukti ar įtikinti. Veiksmingiausias tėra pirmasis kelias.

Sveikatos ir švietimo departamentas skundžiasi, kad jis negalįs atlikti pareigų, nes neturi pakankamai tarnautojų. Pietų valstijose mokyklų vadovybės pasižada, bet pažadus negrus įleisti į mokyklas čia pat užmiršta. Federacinė valdžia bando įsipaigojimus priminti paramos nutraukimu.

Pietinių valstijų ligoninėse padėtis negeresnė. Ligoninių vadovybės panaudoja suktus būdus negrams neįleisti. Rimtais atvejais negrai įsileidžiami tik į kaikuriuos skyrius. Ir šiaurinėse valstijose negrai išskiriami. Pietinėje srityje pripažįstamas negrų buvimas, bet ne jų teisės, o šiaurinėje pripažįstamas jų teisės, bet pamirštami negrai.

Ir geriausias įstatymas negali pakeisti žmonių galvosenos ir jausenos — proto ir širdies. Rasinė mažuma reikalauja teisių, tačiau pamiršta pareigas. Dauguma tekalba apie teises, net negalvodama apie pažado tesėjimą. Istoriškai nuodėmė prašosi išpirkimo, tačiau praetis kalninkų ainiui šiam balsui tebėra kurti. Vergų ainiams telieka nuožmi kova, kuri protarpiais virsta kerštaujančiu siautėjimu. Negrų kultūrinę pažangą dar labiau, ypač miestuose, padidins rasinė įtampa.

JAV rasinė kova ypač pažeidžia jų orumą užsienyje. Užsieniečių mokymas demokratinio gyvenimo jau sugriautas pačių mokytojų — amerikiečių rankomis, kai savo krašte jie nepajėgia išspręsti pilietinių teisių lygybės klausimo. Vidaus negalavimas skaudžiai pažeidžia ir JAV užsienio politikos polekius.

Kur moterys pypkes rūko

(Tęsiny iš pr. numerio)

ANGLŲ-PRANCŪZŲ KOVOS

Per eilę metų Sv. Lucijos salaėjo iš rankų į rankas net 14 kartų pasikeičiant prancūzų ir anglų valdymo laikotarpiams. Daug kraujo buvo išlieta, kol galutinai Napoleono laikais britai paėmė viršų ir nuo 1814 m. yra jų nuosavybė. Tų kruvinių karų metu sala negalėjo išnaudoti savo derlingos žemės, puikaus klimato ir vietos, kur galima viską auginti pradedant bananais ir kitais augalais kraštų vaisiais. Vėliau britai čia įkūrė stiprią igulų ir Castrius uoste pastatė anglų sandėlius, kuriomis aprūpindavo tų laikų laivus. Dvidešimtas amžius sumažino šios baltos reikšmę, o nuo 1920 m. ir anglų sandėliai nustojo reikšmės, kai laivai pradėjo naudoti alyvą. Sala pradėjo ramų gyvenimą, eksportuodama vaisius ir cukrų. Modernus susisiektimas atnešė bangą turistų ir visai salai naują ateitį.

UOSTAS, DARBININKES, TURGUS

Mums bevaikščiojant po miestą, vienas turistinis laivas buvo atplaukęs ir stovėjo uoste. Kitas prekinius laivas stovėjo prie krantinės ir buvo pakraunamas bananais, skirtais eksportui į Europą. Įdomus laivo pakrovimo procesas: bananus sunkvežimiais vežė prie uosto krantinės, o iš čia moterys dėjos ant galvų ir siauru liepteliu nešė į laivą. Moterų dirbo didelis būrys — vienosėjo į laivą su nešuliais, o kitos grįžo paimti bananų kekių.

Iš uosto nuėjome apžiūrėti didžiulės turgaus halės, kur pardavinėjami visokiausi vaisiai ir daržovės. Čia buvo didelis įdėjimas: Turgaus halė visai prie uosto, ten pat ir policijos stotis, ugniagesių pastatas su naujomis spindinčiomis mašinomis. Nuo uosto krantinės matosi ir Martinique sala, valdoma prancūzų, vos už 40 mylių. Apžiūrėjus miesto parką su paminklu žuvusiems kariams, ten pat stovi miesto centrinė biblioteka, kitoje parko pusėje teismo ir valdžios rūmai, prie jų prisiliečiantis didelis amninė bažnyčia. Gubernatoriaus

ST. DALIUS

rūmai — jau augščiau, miesto pakilime.

VALDŽIA, MOTERYS, PYPKĖS

Šiuo metu Sv. Lucijos sala gubernatoriaus neturi, nes nuo 1960 m. priėmus naują konstituciją, britų karalienė skiria administratorių, kuriam padeda min. pirmininkas su keturiais kitais ministrais. Parlamentas turi 10 rinktų narių ir du paskirtus, kurie tvarko salos visą administraciją ir teisinį gyvenimą. Šiuo metu salos administratorius yra kpt. Gerald Bryan, o min. pirm. Mr. Gerald Charles.

Bevaikščiodami sutinkame gatvėse daugelį vietinių moterų spalvingais drabužiais apsirengusių ir vis ant galvų kėnors nešančias. Kitos susėdusios krautuvėlių pakraščiais pypkes rūko. Užėnu į pašta nusipirkti pašto ženklų, kurie, kaip ir Kanadoje, daugiausia tik su karalienės atvaizdu. Praeiname ir didesnes krautuves. Į jas negalima su krepšiais ar pintinėmis įeiti — reikia viską palikti prie kasos, kur išduoda krepšius bilietuką. Vėliau, išeinant iš krautuvės, prie kasos padavęs bilietuką atgauni savąjį krepšį ir apsimokėjęs už pirkinius gali išeiti.

SIEROS SALTINIAI

Svarbesnėse ir gražesnėse vietose vis darome nuotraukas ir filmuojame, o laikas taip greit eina, nes po pietų lėktuvas turi nuskraidinti jau į kitą salą. Tad skubame mieste viską pamatyti ir spėti atgal į viešbutį, kur taksi tučiuojau atvažiuoja vežti mūsų į aerodromą. Siferis nepaprastai kalbus ir beveždamas vis dar aiškina ir didžiojai savo salos grožiu bei daroma pažanga. Apgailestauja, kad tik vieną dieną tebuovome saloje ir nepamatėme svarbiausios salos atrakcijos — sieros šaltinių — Sulphur Springs. Šie šaltiniai yra netoli Soufriere miestuko. Jie visą laiką verda ir kunkuliuoja. Vaikščiojantieji aplinkui turi būti labai atsargūs, kad neatsistotų ant minkšto ir karšto paviršiaus. Prieš porą šimtmečių prancūzai

buvo įrengę pastatus gydymoms sieros vionioms, bet vėliau tos gydyklos išnyko, nors pastatų likariai ir dabar tebėra. Iš tų šaltinių tiek daug sieros išsiskirdavo, kad buvo padarytos sieros kasyklos, duodavusios iki 160 tonų per metus. Dabartinio metu galvojama kaip šiu šaltinių jėgą panaudoti elektros jėginei.

KITON SALON

Aerodrome teko ilgai laukti, nes lėktuvas vėlavo keletą valandų, tad buvo gera proga pasigrožėti Vigie Beach. Tai gražiausias Castrius palūdimys, nusitęsęs tris mylias; gražus baltas smėlis, švarus kaip kristalas jūros vanduo, o visa pakrantė coconut palmėmis apaugusi. Saulei negailestingai kaitinant taip ir emė nosį ras šokti į žalsvą jūros vandenį atsisgaivinti, bet kadangi tas lėktuvas laukimas nebuvo numatytas, tai ir maldumuisi nebuvo pasiruosta.

Jau pavakary pakylame į orą, palikdami nuostabiai gražią Sv. Lucijos salą ir kreipdami žvilgsnį į kylančius Martinique salos kontūrus, kur jau pasitiks visai kita atmosfera. Tai jau prancūzų valdoma sala.

RICHARD H. A. SCOTT

43 Eglinton Ave. East, Toronto
Bus. 481-6808 Res: 767-9053

PALIEKAMO TURTO PLANAVIMAS

- Gyvybės ir sveikatos draudimas.
- Prekybos ir grupinis draudimas.
- Pensija ir mokslo planavimas.

THE Great-West Life

ASSURANCE COMPANY

G-10

Mielą bičiulį

JUOŽA KOZERĮ Torontė,

jo brangiam tėveliui Lietuvoje mirus,
nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Albinas Lajukas
Jonas Manluška
Adelė Vaitkevičienė
Pranas Kupčiūnas
Pranas ir Juozas Žiurinskai

A + A

Antanui Stabingui mirus Lietuvoje,

jo broliui VLADUI STABINGUI IR JO SEIMAI,
gyvenantiems Hamiltone, Ont.,

liūdesio valandoje reiškiamė nuosirdžią užuojautą —

R. V. Bartininkai
L. A. Silinskai
P. F. Krivinskai

Mylimai mamytei, vos grįžusiai iš Sibiro tremties
ir mirusiai Lietuvoje,

JONĄ MATULAITI,

jo šeimą ir gimines nuosirdžiai užjaučiame —

E. J. Pažėrai
M. E. Stočkai

Los Angeles

Tėvelio netekusią p-lę MARYTĘ KEZINAITYTĘ

nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

T. G. Cipariiai

A + A

Vladui Viskantui Detroitė mirus,

Jo žmonai KAZIMIERAI ir sūnui ANATOLIUI

bei visiems giminėms

reiškiamė nuosirdžią užuojautą —

K. M. Maciulevičiai
P. Gečas
A. Senkus
J. J. Ignatavičiai
Eug. Jankauskienė

Naujosios valstybės

V. ZALATORIUS

NEUŽAUGU MILŽINŲ KOVOS

1965 m. pradžioje priešų genties narys Burundijos sostinėje Budžumburoje nužudė tos valstybės premjerą P. Džendandumę, kurio kraštas, esąs į rytus nuo Kongo, gavo nepriklausomybę 1962 m. Premjeras ejo iš ligoninės, apklankęs savo žmoną po gimdymo. Žmogžudys į jį iš užpakalio suvarė dvi kulpiškas ir pabėgo. Tik po kelių dienų policijai pasisekė suimti vataci genties G. Nujenzi, kuris prisipažino padaręs žmogžudystę.

Džendandumė tik kelias savaites prieš mirtį karalius Muambuca IV buvo pavadęs sudaryti naują vyriausybę. Kaikurie stebėtojai mano, kad tai buvo nuosaikaus valdovo pastangos sustabdyti kiniečių komunistų veiklos plėtojimąsi Budžumburoje. Ten ir Brazavilėje, buvusiam prancūzų Konge, Pekingas turi gausias atstovybes, iš kurių, žinovu nuomone, organizuojamas komunistinis pogrindis Afrikoje.

Tose dviejose sostinėse yra susispietę ir pabėgėliai iš buvusio belgų Kongo, kurie organizuoja sukilimą prieš teisėtą to krašto vyriausybę. Be to, Burundijoje dar veikia Ruandos pabėgėlių vatacių sąjūdis, vadinamas "Tarakoni". Manoma, kad pastarasis sąjūdis gali būti įveltas į ministerio pirmininko nužudymą.

Žudikas — politinis pabėgėlis

Nujenzi, kuris šovė į premjerą, buvo amerikietis atstovybės buhalteris, neseniai pabėgęs iš kaimyninės Ruandos. Pradžioje buvo pasklidęs sostinėje gandas, kad Džendandumė nužudė "amerikiečių agentai". Tokius gandus tikriausiai rėmė arba skleidė ir kiniečių ambasada, bijodama, kad kaltė nekristų ant Pekingo, nes po vyriausybės pasikeltimo sostinėje visi garsiai kalbėjo, kad komunistų veikla būsianti apkarpyta.

Kaip ten bebūtų, provizorinis premjeras P. Masumbukas pareiškė, kad "vienas žmonės mano, kad Džendandumė buvo nužudytas amerikiečių, kiti sako, kad jis buvo nužudytas kiniečių, o aš gi sakau, kad visi tie žmonės klysta." Žmogžudystės motyvai nevisai aiškūs, bet rimčiausi spėjiojai mano, kad tai bus naujas bahutų

ir vatacių genčių susirėmimas. Mažo ūgio bahutus ilgą laiką valdė septynių pėdų milžinai vatačiai. Nepriklausomybę gavus ir pravedus rinkimus, ūgis nebeužlėmė ir skaičiumi gausesnė bahutai paveržė daug valdinių vietų iš vatacių Burundijoje ir Ruandoje. Šios abi valstybės buvo bendrai Belgijos, kaip Jungtinių Tautų patikėtinės, administruojamos prieš nepriklausomybę

Žudė tūkstančius

Konkurencija dėl įtakos naujai susikūrusiose primityviose šalyse greitai išvirsto į kruvinas skerdynes. Maždaug prieš metus Ruandoje buvo išžudyta nuo 8.000 iki 15.000 vatacių. Daugumas likusių pabėgo į kaimynines valstybes. Vienas tokių pabėgėlių buvo ir Nujenzi, kuris, vietinių įstaigų rekomenduojamas, gavo darbą pas amerikiečius.

Prieš pat nepriklausomybę gaunant, Burundija jau turėjo savo karalių ir ministerių kabinetą, kuris sprendė vidaus reikalus. Karaliumi ir tada buvo tas pats Muambuca IV, o premjeru — jo sūnus princas Ruagosorė, abu vatačiai. Ruagosorė 1961 m. panašiai nušovė, kaip ir Džendandumę, vos keletą savaičių po to, kai jo partija laimėjo rinkimus.

Iš 2,5 mil. Burundijos gyventojų vatacių yra tik 12%, tačiau jie tebesudaro valdantįjį sluogsnį.

Dabartinis karalius yra palankus vakarams. Jis lankėsi JAV ir derėjosi su prez. Johnsonu dėl pagalbos Burundijos mokyklų tinklui praplėsti.

ŠEIMOS ŽIDINYS

Skrylių veda IRENA LUKOSEVICIENE

KAIP MOTERIS MYLI?

GUSTAVE THIBON

Viena XX-tojo amžiaus enciklopedija, aptardama žodį "moteris", pabrėžia, kad vyraujantis moters charakterio bruožas yra egoizmas. Kiekvienas tačiau žino, kaip moterys yra įpratusios dejuoti dėl vyro egoizmo. Tikroviškai tiek vyras, tiek moteris turi savotiško egoizmo ir meilės.

SKIRTUMAI

Yra žinoma, kad moters meilė dažnai siejama su dalykais, nesaikytai, daugiau konkrečiais, bet daugiau tiesioginiais, medžiaginėmis, negu vyro meile. Moters idealas yra daug labiau "įkūnytas", negu vyro. Moteris yra sukurta pasiūlyti dalykams, kurie ją siekia ir kuriuos ji pažįsta. Vyras priešingai, linkęs universaliesiems dalykams; jo uždumti yra siekti, nesigilinti pastangų, net dažnai išsiekiojant, tikslų, žinoma, taip pat gyvenimiškų, bet daug labiau atitolusių laike ir erdveje.

Viešojoje nuomonėje laiko silpnai ir bailių vyrų, kuris, pasitaikius progai, paaugėja savo pareigoms moters meilei (argi reikia priminti Anglijos karaliaus pavyzdį?). Moteris gi, pastatyta prieš patį pasirikimą, būtu išjuokta, jei ji atsisakytų mylimo vyro dėl politinės ar filosofijos.

Skirtinga yra vyro ir moters heroizmo sąvoka. Taipgi ir moters egoizmas (kalbu apie normalų, gerą egoizmą) susilaukia nuo tolimų ir universalių dalykų, kad geriau pasiūlytų artimesiems reikalams; vyro egoizmas pasireiškia nepaisymu iki tam tikro laipsnio artimesnių dalykų akivaizdžiai augštesnių ir tolimesnių siekimų.

SUSIKIRTIMAI

Šitie priešingumai nejuokiamis veda prie tam tikrų susikirtimų. Pavyzdžiui: Vyras jaučiasi truputį nusivylęs, kai vidury pasikalbėjimo, kuriame jis su užsidegimu aiškina savo pačias brangiausias idėjas, žmona jį pertraukia: "beje, brangusis, ko norėtum pietums?"

Iš kitos pusės, moterys dažnai stebisi vyrų švelnumo ir dėmesio stoka kasdieninio gyvenimo smulkmenose.

KO REIKIA?

Kad nereikėtų dėl panašių dalykų kentėti, tiek vyras, tiek moteris turi suprasti savo antrąją pusę ir žinoti, kad jis ar jina gali būti labiau mylimas nei nujaucia, nors jo ir jos meilė yra skirtinga. Vyro ir moters meilė viena kitą papildoma. Moteris, mylimo idealo artumo, persiima jo idėjomis, tuo pačiu vyro meilė tampa švelnesnė moteriško švelnumo artumo. Gyvenimas dviese suteikia abiem vedusiems didžiausią pagalbą, kokią gali gauti ribota ir vienpusiška būtybė, būtent, išgelbėjimą iš vienumos.

"MYLIU DĖLTO..."

Dar kitas esminis skirtumas iškyla vedusiųjų meilėje: moters jausmai daug mažiau rišasi su protavimu, negu vyro. Moteris egzistuoja tam tikra širdies nepriklausomybė. Vyras myli moterį už jos savybes (jis turi ar tikisi turis pagrindo mylėti; jis pateisina savo meilę prieš savo sąžinę). Moteris, priešingai, myli vyrą dėl jo paties. Jos meilė užtenka to, kad ji myli. Meilės priežastys susilieja su pačia meile. Vyras gali pasakyti: "Aš tave myliu, nes tu esi graži, švelni, gera" ir t.t. Moteris paprastai sakys: "Aš tave myliu dėlto, kad myliu". Vyrui mylėti, reikiama pasirinkti, moteriai mylėti

— nelyginti mylimojo su niekuo. Čia ir galima įžiūrėti skirtumus abiejų meilės niuansus.

SIRDIS IR PROTAS

Yra įprasta sakyti, kad moters meilė yra "aklesnė", negu vyro. Bet štai kas yra mažiau iki šiol pastebėta. Tas moters meilės "aklumas", tas mažesnis jos išsikaiciavimas pasirinkti "už ką" myliu, kaip tik įgalina ją aiškiau pramatyti mylimą asmenį, mažiau pasiduoti apgaulėi. Ir čia, kiek meilė yra nepriklausoma nuo proto, tiek protas savo keliu gali veikti nepriklausomai nuo meilės. Vyro meilė rišasi su vertinimais, palyginimais, iliuzijomis; ji nuolat grasoma atšalimo pavojaus, jeigu pas mylimą moterį būtų atrasta įsivaizduojamų vertybių stoka. Moteris gali leisti sau "liuksusą" visiškai aiškiai matyti mylimą žmogų: jos meilė dėl to nenukentėja. Jai nėra reikalo "nematyti" savo vyro netobulumo. Moters meilė pasiekia tokią dvilypę būseną, kuri yra anapus nusivylimo. Štai kodėl sutinkama tiek daug moterų, degančių meile vyrui, kuriom tuo pačiu laiku labai aiškūs visi šio vyro užkampai. Štai kodėl vyras gali rodytis toks, koks jis yra, nusileisti iki pačių žemiausių ribų, tuo nepastatant meilės pavojūn (šituo atveju taiklus pavyzdys — nusikaltėlių žmonos). Daugelis vyrų, sprendami apie moters savo mastu, norėdami laimėti moterį, jaučiasi priversti nuslėpti prieš ją savo silpnąsias ir užimti tokią padėtį, kad galėtų "pūsti miglas". Tuo jie, deja, nesutvirtina moters meilės, bet pastato save juokingoj padėty. Tuleit pasakė: "Moteris gerai žino, kad vyras netokie kvailiai, kaip apie juos galvojama; jie — dar kvailėsi."

NEPERMATOMUMAS

Jei fizinė meilė suartina vyrą ir moterį, draugystė yra vieningė, kuri sujungia juos dvasiškai. Šita draugystė tačiau retai tepasiekia to dvasinio skaidrumo, kuris randamas vyrų bendradarbiavime. Abi lytys, viena kita papildydamos, bet būdamos skirtingos, visuomet palieka truputį neįskaidytą, nepermatomumą. Dar daugiau: meilė, kuri jas riša, gyvena šituo abipusiu paslaptinumu. Ji iš dalies pagrįsta tuo negalėjimu pilnai vienas kitą suprasti. Draugas patraukia tuo, ką apie jį žinome, gi moteris patraukia tuo, ko apie ją nežinome. "Meilė draugui didėja, juo labiau mes išsiskverbame i jo sielą, gi meilė moteriai mažėja, juo labiau jos paslaptis atskleidžiama" — sako Proust.

IR MEILEI REIKIA TIKĖJIMO

Reikia sutikti su tokia dalykų būkle. Aš manau, kad daugelis vedusiųjų yra nusivylę, kadangi jų meilė apskunkinta protiniais reikalavimais. Jie norėtų turėti savo žinioje ne tik širdį, bet ir mintis. Pasiekę šitokios būklės, kurioje pilnai suprastume moterį, mes negalėtume jos daugiau mylėti, nes ji nebūtų jau moteris, ta būtybė, kuri mus papildoma. Galima būtų pritaikyti Geraldio eiles, taikytas artimiesiems savo draugui: "Jeigu tu būtum moteris, ar mes vienas kita mylėtume?" Vedybose aš nenoriu to sugretinimo per daug pabrėžti, bet jis yra. Vedybiniam gyvenime, kaip ir religiniame, reikia išmokyti gerbti ir tai, ko pilnai nesuprantame. Ir meilė žmogui reikalauja tikėjimo. Iš prancūzų kalbos vertė E. Krikščiūnienė

Istorinis dokumentas

Toronto arkivyskupijoje, kur gyvena daugiausia Kanados lietuvių katalikų, susitelkusių i dvi parapijas, paskelbtas dekretas, kuriuo leidžiama laikyti Mišias lietuvių kalba. Štai jo tekstas: "Remdamiesi Sventosios Apeigų Kongregacijos instrukcija, liečiančia vykdymą šventosios liturgijos konstitucijos 1964 metų rugsėjo 26 d., skelbiame dekretą, pagal kuri tose Toronto arkivyskupijos vietose, kur atliekamos šventosios apeigos lietuviškai kalbantiems žmonėms, vartotinas tos kalbos tekstas, kuris yra patvirtintas liturginei konstitucijai vykdyti tarbybos 1964 m. kovo 23 d., būtent, Sv. Rašto skaitymas ir maldų vertimas, randamas leidinyje "Būk mums malonus", paruoštam kun. Felikso Bartkaus. Lietuvių kalba (the vernacular) vartotina tose Mišių dalyse, kuriose nustatyta Kanados vyskupo. Duota Toronto, 1965 m. kovo 8 d." Pasirašė mons. B. Fulton, kancleris.

Elzė Jankutė, Toronto evangelikų Vilties parapijos moterų ratelio pirm. sveikina katalikų šv. Jono Kr. par. moterų skrylių 15 m. sukakties progą. S. Dabkus

KEIČIASI TEISMINĖ PRAKTIKA?

Maskvos aukščiausias teismas padarė precedentą, kuriuo grąžina sena teisinė formulė, jog prokuratūros kaltinamasis tol yra laikomas nekaltu, kol jo kaltė nėra įrodyta. Ta formulė emė populiari postalininiame laikotarpyje. Prie Stalino prokuratūros (o faktiškai enkavedistų) sudarytas kaltinamasis aktas jau buvo laikomas kaltės įrodymu, o teismui teliko bausmės pritaikyti.

Minėtą precedentą įgalino pripažinti vyriausybės oficiozo "Izvestija" žurnaliste Olga Čakovskaja, kuri padarė priekaištą Čelabinskio prokurorui Gregorijui Filimonovui.

Jau 1956 m. kovo 8 d. Maskvos universiteto teisių fakultetas su teikė teisių daktarata docentui M. P. Salamovui už disertaciją "Sovietinė netiesioginio įrodymo teorija ir jos taikymas baudžiamose bylose". Salamovas įrodė ir teisių fakultetas jam pritarė, jog kaltinamojo prisipažinimas nėra tikras kaltės įrodymas. Kaip žinoma, enkavedistai tortūromis priversdavo "prisipažinti" padarius tokius nusikaltimus, kurie jiems buvo reikalingi žmogui apkaltinti.

Salamovas nedrįso aiškiai NKVD kaltinti, o aiškino, kad prisipažinimu kaltinamasis gali norėti savo draugus gelbėti nuo teismo ir bausmės ir imti ant savęs visą nusikaltimą. Kaltinamasis gali būti nesveiko proto ir girtis tuo, ko nėra padaręs. Apie tą revoliucinę disertaciją ir gautą daktaratą plačiai rašo prof. Klaus Mehnert knygoje "Der Soviet - Mensch" 3 Aufl., Stuttgart, 1958 m., 365—384 psl. Mehnert yra girdėjęs tos disertacijos gynybą, dalyvavęs daktarato suteikimo Salamovui iškilnėse. Bet kol mokyto teisininkų išvada pasidarė teismo išvada, praėjo 9 metai. Gal tas teismo sprendimas nebus vyriausybės potvarkiu panaikintas, nes grįžimas i stalinizmą būtų labai nepopuliarus patioj kompartijoj; juk daug nekaltų komunistų tortūromis buvo priversti "prisipažinti" padarius didelių nusikaltimų, o Stalino įpėdinių buvo po mirties išteisinti rehabilituoti. Tad yra pagrindo manyti, jog minėtasis Sovietų aukščiausio teismo sudarytas precedentas pradeda naują, geresnę erą sovietų teisminei praktikoje. J. Gs.

Pirmasis Kanados lietuvių moterų katalikų skrylius Toronte pagerbė senosios ateivių veikėjas savo 15 metų sukakties progą. Iš kairės: skyr. pirm. O. Jonaitienė prisega rožę Br. Čirūnienė; šalia jos — S. Stonkienė

Gyvenimas filmuose

BAILUS DRAŠUOLIS

KORNELIJUS BUCMYS, OFM

"Lord Jim". Nuo šio šimtmečio pradžios išpopuliarėjęs ir i 24 kalbas išverstas Joseph Conrad romanas "Lord Jim" giliai ir subtiliai nagrinėja pagrindinio veikėjo psichologinius nusiteikimus ir jo dvasines kančias. Kartą padaręs nusikaltimą, Jim neranda ramybės ir įjėsko negrąžalėti atitaisyti.

Jim — pažangus anglų prekybinio laivyno karininkas, nuo pat pasirodymo dienų romantiškai žvilgįs i pasaulį ir save įsivaizduojąs kaip nepalaužiamos drąsos didvyrį. Jo svajonės nykia išbėlsta tikrovės akivaizdoje, ir Jim nę nepastebi kaip skendimo pavojuje palieka savo vadovaujamą laivą su visais keleiviais. Nors laivas ir nenuskęsta, jaunas karininkas, jausdamas savo bailumo ir išdavimo gėdą, išvyksta i Tolimuosius Rytus ir bando bent save įtikinti drąsių žygių pagėjumu. Ne tiek pelno, kiek savo sąžinės nuraminimo tikslu priima pavojingą uždavinį nugabinti ginklus Malajuose persekiojamiems Putusan vietovės gyventojams ir jiems padėti nuversti terorizuojantį diktatorių.

Režisiorius Richard Brooks, pats paruošęs filmo tekstą pagal minėtą romaną ir visais atžvilgiais prižiūrėjęs filmo pastatymą, nevisai pajėgia suderinti psichologinę dramą su perkrautu išoriniu veiksmingumu, taip būdingu epiniams filmams. Pradžioje daugiau demesio kreipiama Jim charakterio pavaizdavimui, bet bendra eiga vystosi įkyrių lėtumu. Dar gerokai prieš vidurį Jim įjungia i eilę veiksmingų epizodų, ir visa eiga žymiai pagyvėja, bet bendrame triukšme nebeišryškina jos vidinės kančios ir kovos.

Šitokiose sąlygose Peter O'Toole pasirodo daug silpniau, negu ankstesniuose filmuose. Režisiorius, neišnaudodamas šio puikaus aktoriaus draminių sugebėjimų, ypač filmo pabaigoje, padaro jį paviršutinišku nuotykių jėškotoju Errol Flynn stilijue.

Salutinėse roliųse triumfuoja, bet sėkmingiau pasirodo Eli Wallach, James Mason, Curt Jurgens, Akim Tamiroff ir ypač Paul Lukas. Erdviame ekrane aiškios spalvos pateikiama eilė autentiškų Kambodijos gamtovaizdžių.

Filmas tinkamas suaugusiems ir vyresniam jaunimui. Pereitaime "T2" nr. minėtu filmu "The

Sound of Music" sėkmingiau įmanoma pasigrožėti tik kino teatre, kurs aprūpinęs specialiais techniniais įrenginiais. "Lord Jim" be esminių skirtumų bus galima pamatyti ir pigesniame kino teatre.

"Zorba the Greek". Visiškai skirtingu stiliumi graikų režisiorius Michael Cacoyannis nagrinėja žmogaus dvasios gelmes filme "Zorba the Greek", kuriam pats paruošė tekstą pagal 1957 m. m. rusio Nikos Kazantzakis to paties vardo romaną.

Zorba, gudrus ir senstantis graikas kaimietis, su tiesiog pragausku gaivalingumu džiaugiasi gyvenimu, viską iš jo priimdamas nuoširdžiu optimizmu. Įvykiams svyruojant tarp komedijos ir tragizmo, įvairiose situacijose dar labiau išryškėja Zorba charakteris. Skirtingų nuotaikų šalutiniai epizodai taip gausiai prikašioti, kad nevisada bespėjama juos pilniau išrutulioti net ir pustrėčios valandos filme.

Anthony Quinn keleto paskutinių metų tarpe pateikė eilę energingų interpretacijų: arabų šeikas — "Lawrence of Arabia", nenurama tiesos beišsąskas plėšikas — "Barabbas", i viršūnes trokštąs prasiminti miestelėnas — "The Visit". Siame filme jis turi progos parodyti savo dramatiškus sugebėjimus ir tuo tikrai sėkmingai pasinaudoja. Salutiniuose vaidmenyse, tarp kitų, stipriai pasirodo Rusijoje gimusi prancūzų artistė Lila Kedrova ir graikė Irene Papas. Šiai pastarajai tenka pasakyti tik vieną sakinį, bet visa savo vaidyba ji išreiškia daugiau nei pakankamai.

Filmavimo darbai atlikti autentišku Kretos gamtovaizdžių fone. Nuostabiai išpūdinga nespaltvota Walter Lassally fotografija. Susilaukęs tarptautinio įvertinimo dėl "A Taste of Honey", "Tom Jones" ir ypač "Elektra", Lassally dar yra atlikęs Graikijoje visą eilę filmavimo darbų. Nenuostabu tad, jog ir paprastutėse ir vingingose vietovėse sugeba pagauti lyrinių momentų.

Filmas dėl savo meninių nuopelnų pelnytai kandidatuoja i Oscar premijas net 7 svarbesnėse kategorijose, tačiau vargiai tepasiegs sudominti platesnes mases. Iš moralinės pusės vertinant, dėl eilės realistinių šurkštumų filmas rezervuotinas tik pilnai subrandusiems žiūrovams.

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo Lietuviška klinika. Įvairūs spūdiniai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai; spūdininės ir garų vonios. Gydymai judesiai ir psichologinė terapija.
460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008
B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.P.

MARTINI & ROSSI

VERMOUTH

RAUDONAS arba EKSTRA AŠTRUS, arba

BALTAS SILDUS

Skanus "on the Rocks" (su ledais) arba tinka maišyti

I BUTELIUS SUPILTAS ITALIJOJE

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE buvo daug rašyta ir dar teberašoma apie Fred A. Christianseno nužudymą, kurį atliko 3 paaukliai: George Del Vecchio, Joseph Varchetto ir Eugene Waswil. Paskutinis iš jų — Eugene Waswil yra lietuvių kilmės iš savo tėvo pusės. Jo tėvas Stanley gimęs jau Amerikoje, tačiau šio tėvas — Vaisiūha i šį kraštą atvažiavo iš Lietuvos.

Eugene Waswil tėvai prieš kurį laiką išsiskyrė, tad likęs motinos (ji italų kilmės) globoje, jis pradėjo eiti siūdžiais keliais, kol susidrangęs su dviem kitais jaunuoliais, apipiešimo tikslu nužudė 66 m. amžiaus žmogų. Ši žmogžudystė įvyko sausio 30 d., kai tos dienos vakare iš i krautuvej einančio senyvo vyro jie atėmė \$11, prieš tai šį mirtinai sužeidę. Kaip pasakoja Waswil, jis buvo likęs automobilyje, o jo draugai užpuolė Christianseną.

Waswil yra pats vyriausias iš šios trejūkos: jam praėjusių metų pabaigoj suėjo 17 m. amžiaus, tad jis jau išėjo iš jaunuolių kategorijos ir, jeigu bus rastas kaltu, gali būti nuteistas mirties bausme ar kalėjimui. Kiti du tebera 16 m. amžiaus.

"LAISKAI LIETUVIAMS" žurnalas savo 15 m. gyvavimo sukaktį paminės Jaunimo Centro patalpose rengiama programa balandžio 10 d. Čia taip pat bus išdalinios rašinio konkurso premijos. Meninę programą išpildys baleto šokėjai Violeta Karosaitė ir Jaunųjų Puodžiūnas.

Sis žurnalas pradėjo eiti 1950 m. vasario mėn. Prieš tai irgi ejo panašus pobūdžio leidinys — "Misišjonieriaus Laiškai". "Laiškus Lietuviams" 14 m. redagavo kun. J. Vaisėns, SJ, o prieš metus šį darbą perėmė kun. K. Trimakas, SJ.

Galima drąsiai tvirtinti, jog šis žurnalas yra geriausiai atrodantis periodinis leidinys visoje mūsų išsivijusioje spauldoje. Ypatingai jo iliustracinė pusė gali lygintis su geriausiais amerikiečių žurnalais, kurių ištekliai gerokai praneša lietuvių. Taip pat ir šio žurnalo turinys stengiasi dominti įvairaus amžiaus bei išsilavinimo tautiečius.

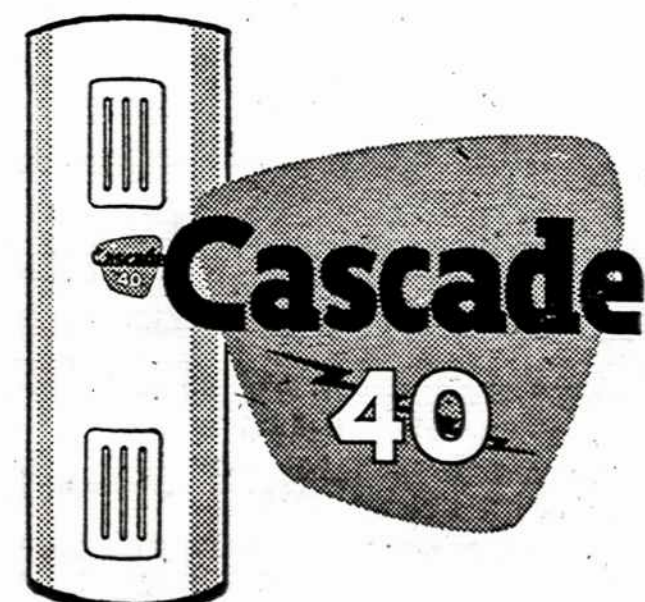
SKAUTININKŲ RAMOVĖ prieš maždaug pusantų metų buvo paskelbusi konkursą scenos veikalui parašyti. Šiam konkursui terminas jau baigėsi. Atsiųsti 8 veikalai, kuriuos skaitė vertintojų komisija: K. Kevalaitė-Visockienė, Č. Grincevičius, K. Oželis ir B. Babrauskas.

Premijų išteikimas yra numatytas ši rudenį, spalio 2 d. B. Pakšto salėje.

LIETUVOS VYČIU organizacija pagerbė šv. Kazimierą, kuris yra Vyčių globėjas. Kovo mėn. 7 d. rytą apie porą simtų vyčių suėjo i bendras pamaldas Sv. Mykolo bažnyčioje, Čikagos šiaurinėje dalyje. Čia su savo vėliavomis dalyvavo ir karo veteranų — Darius-Girėno ir Don Varno posto atstovai.

Po pamaldų parapijos salėje buvo užkandžiai. Programai vadovavo dr. Kostas Savickas, kuris, kaip sportininkas, yra lankęsis neprik. Lietuvoje. Kalbėjo senas vyčių veikėjas L. Šimutis, kun. A. Valancius, amerikietis Irwin Hayden ir kt. Vyčių jaunimas padainavo lietuviškų dainų ir pašoko tautinių šokių.

SUTAUPYSITE, JEI ŠILDYSITE VANDENĮ ELEKTRA

... "Cascade 40" elektrinis vandens šildytuvas yra vienas geriausių pirkinčių!

"THE CASCADE 40" elektrinis vandens šildytuvas yra 40 galionų talpos.

Jis yra geriausias, kadangi turi du šildymo elementus.

1000 vatų apatinis elementas apšildo tiek vandens, kiek normaliai jūsų šeimai reikia.

Ir jei kada jums skubiai prireikia daugiau šilto vandens, viršutinis didelis elementas, turintis tris kartus daugiau šildymo jėgos nei apatinis, automatiškai pradeda veikti.

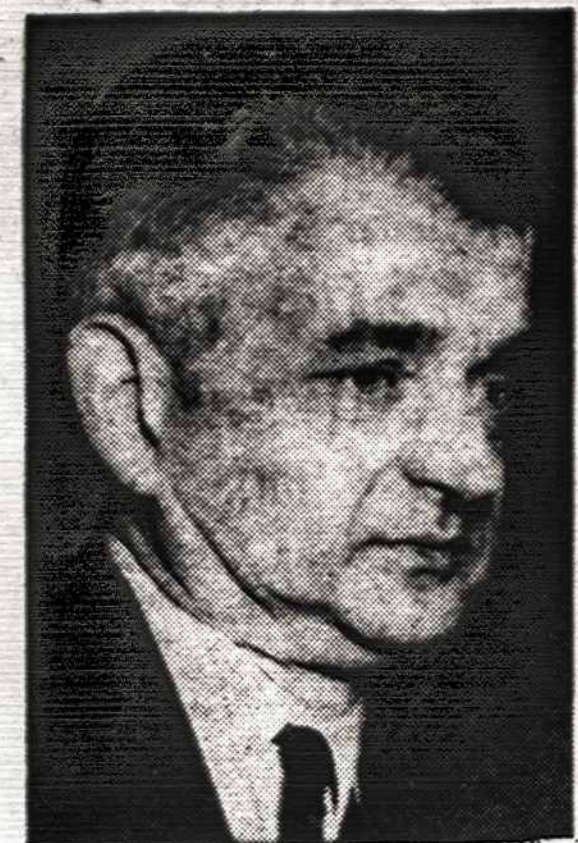
"THE CASCADE 40" yra beliepsnis. Jam nėra reikalingas kamatas, taip, kad jis gali būti pastatytas bet kur namuose. Jis yra saugus, švarus ir tylus. Atsižvelgiant i tai, kad Hydro kainos yra žemiausios visame pasaulyje, "CASCADE 40" yra tikrai pigus pirkinys.

Smulkesnių informacijų paskambinkite i savo Hydro.

your hydro

ad. No. CS-6534FL

MIRĖ KAZYS BORUTA

“Latvija — Amerika” laikraščio redaktorius Aleksandras Kunderats, sulaukęs 50 m. amžiaus ir 25 m. žurnalistinės veiklos

LIETUVIŲ BICIULIO SUKAKTIS

“Latvija — Amerika” laikraštis, leidžiamas dukart į savaitę Toronte, yra redaguojamas nuosirdaus lietuvių biciulio teisininko Aleksandro Kunderats. Toronto latvių visuomenė ir jo redaguojamas laikraštis šiomis dienomis paminėjo jo 50 m. amžiaus ir 25 m. žurnalistinio darbo sukaktį. Pažymėtina, kad jo senelis buvo lietuvis. Gal ir dėlto sukaityvinkas turi daug palankumo lietuviams ir moka keletą žodžių lietuviškai. Jo redaguojamame laikraštyje spausdinamas vertimas dr. J. Girniaus veikalų kairių skyrių. Be to, Vasario 16 proga jis jau nekarta yra rašęs straipsnių ir dėjęs lietuviškų nuotraukų. Jis yra gimęs Rygoje, kur pažinojo ne vieną lietuvių. Nekartą lankėsi Vilniuje ir Kaune. II D. karo metu A. Kunderats buvo karinėje latvių tarnyboje, rūpinosi kultūriniais ir labdaros reikalais. Kai į Kauno ligoninę buvo atgabentas būrys sužeistų latvių karių iš rytų fronto, jis juos globojo. Be kitko, jam teko rūpintis ir karių teatrų, po kurio priedanga veikė valstybinis latvių teatras. Kartą lietuvių Kaune surengė latviams priėmimą. Jame dalyvavo ir augstieji vokiečių pareigūnai. Išsismaginęs A. Kunderats pakėlė tostą ir garsiai tarė: “Valio, nepriklausoma Lietuva!” Šūki visi pakartojo, nors vokiečiams tai nebuvo malonu. Išvykdamas į Rygą A. Kunderats pažadėjo rūpintis sužeistais lietuvių kariais Rygos ligoninėje.

Vėliau, turbūt iš gen. Plechavičiaus dalinių, atsirado keletas lietuvių, kurie nebuvo sužeisti, bet nesveikavo ir patekė Rygon susirūso su A. Kunderats.

Linkime mielam lietuvių biciuliui ilgiausiu metų ir sėkmingos veiklos Pabaltijo kraštų laisvinimo bare.

Atsiūsta paminėti

AIDAI, nr. 2, 1965 m. Turiny: A. Baltinis, Lietuviškosios praeities aktualumas; M. Krupavičius, Aleks. Stulginskis; Br. Bačys, Gynybė kaip cheminis procesas; J. Puzinas, Sūdavių problema; A. Pakalniškis, Taip maitinasi mūsų tėvai ir kt. Šis numeris iliustruotas liaudies skulptūromis.

SENTUJŲ AUKA. Iliustruotas leidinys, vaizdais aiškinas Mišių apeigas. Išleido Tėvai jėzuitai. Fotografijos — Alg. Kežio, SJ, įžanginis paaiškinimas ir maldų vertimai — Br. Markaičio, SJ, vinjetės — dail. A. Kurauskio. Leidinys — albumo formato, 92 psl.; kaina \$8; gaunamas: 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Žydai teberašo apie lietuvius

GYDYTOJO M. DVORJETSKIO KNYGA APIE VILNIAUS GETĄ

(Tęsinys iš pr. numerio)

Aprimame geto laikotarpyje ėmė organizuotis žydų rezistencija. 1942 m. sausio 1 d. buvo paskelbtas halucik grupės atsišaukimas žydų ir hebrajų kalbomis: “Nebeikime į sunaikinimą kaip avių bandą! Tiebes, mes esame silpni ir neturime pagalbos iš kitur, tačiau vienintelis atsakymas, kurį galime duoti priešui — tai rezistencija. Broliai, geriau mirti laisvam kovojant nei gyventi iš budelio malonės. Priešinkimės iki paskutinio atodūsio!” Vykdydami šį atsišaukimą, Vilniaus žydai 1942 m. sausio 23 d. slapta susirinkime Rudnickio gatvėje, kur dalyvavo įvairių grupių atstovai, sutarė bendrą partizanų organizaciją — FPO (Fareinikite Partisanen Organizaciją). Jos ryšiniškės buvo išsiuntintos į Baltstogės, Varšuvos, Kauno, Šiaulių ir kitus getus. Kaikuriuos jų pakliuvo į Gestapo rankas, kaip pvz. sesers Silber. Ryšinių tarpė buvo ir lenkų katalikų, kaip Irena Adamovič ir Jadzia Dudiec. Jos skleidė organizuotos rezistencijos idėją, kuri rado gyvą atgarsį. Vilniaus gete buvo slapstai telkiami ginklai, sprogmėnys, įrengtas radijo priimtuvas Karmeliū gt. nr. 3. Kasdien buvo spausdinami laikraščiai ir įvairūs lapeliai lietuvių, vokiečių ir lenkų kalbomis. Lenkų kalba leidžiamas laikraštis vadinosi “Standard Wolności” — Laisvės vėliava. Rezistencijos štabą sudarė: Leon (Izaakas Wittenberg), Abraham (Juozapas Glasman), Uri (Aba Kovner), Mosche (Abraša Švoinik), Haim (Nissan Reznik). Ginklai lengviausiai buvo gaunami pas lenkų darbininkus arba girtus vokiečius. Vieno revolverio kaina paško iš 10.000 rublių ir 15.000 — 25.000. Telkdami ginklus, žydai ginčijosi dėl taktikos: kovoti geto viduje

MIRĖ KAZYS BORUTA

Kovo 9 d. Vilniuje mirė rašytojas Kazys Boruta. Oficialiame pranešime minima “sunki liga”, kuri komunistinėje terminologijoje dažniausiai reiškia vėžį. Sausio 6 d. K. Boruta buvo paminėjęs 60 m. amžiaus sukaktį.

Velionis buvo gimęs Kūlokų km., Liudvinavo vlsč., Marijampolės apskrity. Mokėsi “Žiburio” gimn., Marijampolės mokytojų seminarijoje, studijavo literatūrą, istoriją ir filologiją Kauno bei Vienos universitetuose. Kūrybinį kelią pradėjo eilėraščių rinkiniu — “Alie!” Toliau sekė: “Dainos apie svyruojančius gluosnius”, “Kryžių Lietuva”, “Drumstas arimų vėjas”, “Mediniai stebuklai” ir kt.

Priklausydamas studentų socialistų aušrininkų draugijai ir “Trečiajam Frontui”, dėl savo marksistinių pažiūrų buvo beveik nuolatiniame konflikte su tuometine Lietuvos vyriausybe. Už politinę veiklą 4 m. atsidėjo sunkių darbų kalėjime. Pirmaisiais sov. okupacijos metais išleido eilėraščių rinkinį “Kryžių Lietu-

va”, politinę apysaką “Saulė ant savo pečių parnešti išėjo”. Tačiau ir kompartija neįvertino šio neramaus žmogaus kūrybinės dvasios — antrosios sovietinės okupacijos laikotarpyje jam teko paragauti Sibiro koncentracinių stovyklų aštrios duonos.

Grįžęs į Lietuvą, K. Boruta, matyt, jausdamas nusivylimą komunistų, kūrybinio impulso ėmė ieškoti tautosakos motyvuose. Šiai krypčiai priklausė jo brandžiausias kūriniai — “Baltaragio malūnas”, “Dangus griūva” ir “Jurgio Paketuro klajonės”. Svepdamas 60 m. amžiaus sukaktį, spaudai prasitarė norįs sukurti “Jurgio Paketuro klajonių” II dalį. Deja, jo planui, atrodo, kelia bus pastojusi mirtis.

Gaila, kad šis neabejotinas mūsų literatūros talentas didžiąją savo gyvenimo dalį atidavė nuolatiniams kovoms, ieškojimams, nusivylimams, tik saulėlydžio dienos tvirtumą ir ramybę surasdamas amžių srovės nugarintuose liaudies tautosakos turtuose. V. Kst.

TEVIŠKĖS PAKELIŲ KRYŽIAI

ZVILGSNIS Į P. MISEVIČIAUS DROŽINIUS

Pr. Alšėnas

Nežiūrint koks oras bus sekmdieniais ir švėtadieniais, Misevičiai Toronto Prisikėlimo par. patalpose visuomet bus ir dargi iš ankstyvo ryto. Mat, darbo — labai daug. Reikia šimtai lietuviškų knygų, o taip pat dešimtys meniškų medžio drožinių išdėlioti ant ilgų stalų. O po pamaldų, kai visi išskuba namo, juos vėl reikia sutvarkyti.

Kadangi likimas mus nutolino nuo tėviškės pakelių, kurios buvo nusagstytos kryžiais, kryželiais, koplytėlėmis ir pakelių rūpinėjais, tai kas mums beliko, svetūr gyvenantiems? Tikslai tu vaizdų simbolika! Bet reikia, kad kieno nors menišką ranką tą simboliką mums atkurtų, išdėliotų ir pateiktų priemonių formoj.

Iš tokių rankų, kaip mūsų torentiško P. Misevičiaus, ir atklyta Lietuvos pakelių kryžiai, miniatiūrinės tėviškės sodybos, ornamentuotos koplytėlės, medinės lėkštės su puošniausiais pjautais pagražinimais, Lietuvos vy-

tys, Gedimino stulpai, Vyčio kryžiai ir kiti lietuviškos heraldikos ženklai, o taip pat — Laisvės statulos, Aušros Vartų madonos, “geležiniai vilkai” ir kt. drožiniai.

P. Misevičius gimė 1920 m. liepos 1 d. Pakuodžių km., Panevėžio apskr. Jis dar piemenėliu būdamas jau mėgo drožinėti įvairias medines figūras. O kai paaušo, pasuko savo žvilgsnį į valst. amatų m-klą Panevėžyje, kur 1940 m. baigė stalių skyrių. Po to įstojo augštesniojo prekybos m-klon ten pat, Panevėžyje. Metus pasimokęs išvyko į Vilnių ir įstojo augštesnės technikos m-klon, ryždamasis studijuoti statybų architektūrą. 1944 m. vokiečiai m-klą uždarė ir netrukus P. Misevičių, kaip ir daugelį kitų lietuvių, teko palikti ne tik Vilnių, bet ir Lietuvą.

Tėvynės ilgesio padiktutas, drožinėjo anglų zoną (Neustadte-Havkrugę), kur įsteigė drožinėjo dirbtuvėle. Ten porą metų (Nukelta į 7 psl.)

P. Misevičiaus drožiniai, matomi Toronte įvairiom progom

Dail. Antanas Tamošaitis

Sokanti gyvatė

DAIL. A. TAMOŠAIČIO PARODA

Kovo 8-16 d. Otavos universitete įvyko meno festivalis, ir jo dalimi buvo dail. A. Tamošaičio kūrybos paroda, kuri truko dvi savaites. Festivalį, kurio programoje buvo muzikos koncertai, dramų vaidinimai, filmai, baleto, specialios diskusijos, globos min. Maurice Lamontagne, kuris festivalį atidarė kovo 8 d. vakare. Tuoj pat įvyko ir dail. Tamošaičio parodos atidarymas, kuriame dalyvavo daugiau kaip 200 svečių, studentų, profesorų ir keliolika Otavos lietuvių.

Parodą surengė ir tvarkė universiteto meno sambūris “Le Cercle Moréas — Cézanne”, kuris po atidarymo svečiams surengė priėmimą. Dail. Tamošaičio paveikslus sutvarkyti padėjo Otavos universiteto jautantieji lietuviai R. Trečiokas, P. Budvietas, E. Rupšytė ir R. Danytė.

“Le Cercle Moréas — Cézanne” pirm. Pierre Desjardins parėžė parodos įvairumą tiek tapybos rūšies, tiek tematikos atžvilgiu (14 aliejus, 11 akvarelės ir 10 grafikos kūrinių). Jis pastebėjo, kad ši paroda vaizduoja, kaip modernioje dailėje palaipsniui pereinama iš reprezentacinio paveiklo į pusiau abstraktinį ir beveik visišką abstraktą. “Rūpinotėje”, “Pjovėjūje” aiškiai matomi objektai, kituose jų yra mažiau, o “Tolumose” jau jokių objektų nebėra, bet dailininkas ir be jų sugebėjo perduoti tolumos įspūdį.

Daugumas paveikslų parodai buvo atrinkti meno sambūrio vadovybės. Atidarymo metu daugelis dalyvių gyvai domėjosi dail. Tamošaičio technika ir tematika ir jam pateikė eilę klausimų.

Prof. dr. Bernard Julien, prancūzų kalbos skyriaus vedėjas, kuris pats turi modernaus meno pažiūrų rinkinį, atrinko universitetui grafiką “Kova” ir akvarelę “Tolumos”.

Otavos dienraščiai iš anksto skelbė apie įvykstantį meno festivalį ir dail. Tamošaičio meno parodą. Po atidarymo prancūzų kalba leidžiamas dienraštis “Le Droit” įdėjo dail. Tamošaičio nuotrauką, trumpą biografiją ir komentarus pažymėjo: “Tamošaitis, lietuvis, dabar gyvenantis Kingstone, savo kūryboje labai individualiu stiliumi vaizduoja lietuvių liaudies meną. Parodoje išstatyti aliejaus, akvarelės ir grafikos kūriniai yra labai įdomūs rinkinys.”

Anglų kalba leidžiamas dienraštis “The Ottawa Journal” paminėjo, kad dail. Tamošaičio paroda buvo “viena iškilusių meno festivalio programos dalių” ir kad “labai savotiškas Tamošaičio stilius yra tipiškas jo kūrinių bruožas”. Taip pat davė biografinių žinių.

“The Ottawa Citizen” dienraštis III. 17 laidoje meno kritikas C. W. (Calr Weisberger) straipsnyje “Dailininkas folkloro itakojė” tarp kitko rašo: “Jis (Tamošaitis) išvystė idėjų, individualių stilių, paremtą senų liaudies menų. Tai galima matyti aliejuose “Zvaigždės”, “Grebėja”, “Mano pasaulis”, “Sokantios gyvatės” ritmingose linijose, savotiškose “Aitvaro išdaigose” ir tokiose laisvai stilizuotose akvarelėse, kaip “Vizija”, “Tolumos” ir kituose beveik abstraktiniuose kūriniuose. Liaudies ir primityvūs menas įkvėpė daug menininkų. Ir Tamošaitis, atrodo, jungia liaudies menininko paprastą, poetišką bei savaimingą kūrybą ir įmantrią modernios tapybos bei grafikos kompoziciją.”

Lietuviams yra malonu, kad visuose universiteto leidiniuose skelbimuose, visuose Otavos dienraščiuose buvo aiškiai pasakyta, kad yra lietuvių dailininko paroda ir paminėta, kad jo kūryboje atspindi lietuvių liaudies meno bruožai. Juozas Danys

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LATVIŲ LAIKRASTIS “LAIKS” atspaudė platesnę apžvalgą apie partizanų veiklą Lietuvoje. Straipsnyje naudoti V. Vardžio, H. Zymanto ir T. Remeikio surinktais duomenimis, skelbtai “Lituanus”, “Slavic Revue” ir kt. anglų kalba leidžiamuose žurnaluose.

Straipsnio autorius iškelia lietuvių kovos tragišką, paremtą įdomiais, iki šiol latviams nežinomais, faktais, kaip ryšiai su vakarais ir pn.

CIURLONIO ANSAMBLIO sidabrinės gvyavimo sukakties minėjimas įvyks Klevelande gegužės 8 ir 9 d.

TEIS. KAZIMIERAS OLEKA, (berods, 85 m. amžiaus), gyvenęs Vokietijoje, “Naujuose” spausdina atsiminimus, užvardintus “Iš atsiminimų apie neseniai praėjusių laikų justiciją”.

LITHUANIA UNDER THE SOVIETS, 1940-65 m. Vyt. Vardžio redaguota knyga išleidią Praeger leidykla. Knygoje yra keturi straipsniai dr. V. Vardžio ir po vieną dr. J. Griniaus, dr. Z. Ivinskio, dr. J. Remeikio, prof. S. Sužiedelio, dr. Vittorio Viguierio, adv. V. Vaitiekūno ir inž. P. Zundės. Kaina \$7. Jai išleisti padeda “i Laisvę” fondas.

RAŠYT. A. BARANAUSKO šiemetinio romano, gavusio “Draugo” literatūrinę premiją, pavadinimas iš buv. dviejų raidžių, pakeistas į vieną, bet ilgoką, žodį: “Karklūpėnuose”. Knyga jau atspausda.

AUSTRALIJOJE išėjo trijų tomų biografinis, literatūrinis ir bibliografinis žodynas “Pasaulio literatūra”. Leidinyje skirta vietos ir lietuvių literatūrai. Be bendro pobūdžio apžvalgų, straipsniais apibūdinta K. Donelaičio, S. Nėries, Maironio, V. Mykailo, Putino, B. Sruogos, A. Vienolio ir Vaizganto gyvenimas bei kūryba.

PUPŲ DEDE IR JO RAZALIUTĖ pagarsėjo neprik. Lietuvoje savo dainomis ir samojumi per radiją, “N” žiniomis, gyvena skurdų gyvenimą Vilniuje, o satyros žurnalo “Spaktyvos” red. ir leidėjas P. Būdytis — Svyruolis dirba staliaus darba Kaune. Pr. Al.

RAŠYTOJAI VYT. ALANTAS IR ALE RŪTA atsiuntė savo kūrinius jaunimo literatūros premijos komisijai. Leidėjus ir autorius, kurie yra parašę ir išleidę 1964 m. grožinės literatūros veikalus ir kurie turi parašytus rankraščius, prašomi nevelėti, atsiųsti iki š. m. balandžio 1 d. adresu: J. Ignatovskis, 6642 So. Francisco Ave., Chicago, Ill., 60629, USA.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ SOKIŲ INSTITUTAS baigia ruošti bendrąsias taisykles, kurios bus išsiuntintos visoms LB aplinkinių valdyboms, užsiregistruotiems kursantams ir paskelbtos spaudoje. Norintieji kursams lankyti prašomi užsiregistruoti LB centro valdybos sekt. adresu: Kostas Janušas, 2646 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, USA.

KNYGŲ DERLIUS 1964 IR 1963 M. 142 liet. spausdinius suregistravo “Knygų Lentyna” 1964 m., be to dar 41 liutan. veikalą kitomis kalbomis. 1963 m. buvo surašyta 185 ir 64.

Literatūros ir kalbotyros veikalų išleista: poezijos 1964—7, 1963—11, dramų 3—1, romanų bei novelių 9—10, literatūros istorijos 1—2, kalbotyros 0—1, vaikų knygų 2—3; iš viso 1964 m. —22, 1963 23. Suregistruotų spausdinių prie “tikrų” knygų tenka priskirti visas, kurios turi daugiau kaip 32 psl., tokių 1964 m. buvo 66, o 1963 m. —70. “Knygų Lentynos” 1964 m. Nr. 3 jau išleistas, o paskutinis nr. 4 spausdinamas VI. Vijeikio spaustuvėje. S. m. nr. 1 pasirodys balandžio m. Prenumerata 1964 m. JAV-se ir Kanadoje — \$2.50, kitur tikrai \$1.50. Adresas: Lithuanian Bibliographical Ser-

vice, 1132 N. Walnut St., Danville, Illinois, 61833, USA.

SV. ANATANO GIMNAZIJOSJE Kennebunkporte, Maine, ruošiami lietuvių rašytojų paminėjimai, kuriuose mokiniai arčiau supažindinami su paskirų rašytojų asmeniu ir kūryba. Toks minėjimas kovo 13 d. buvo skirtas Vincui Krėvei. Apie jo asmenį bei kūrybą kalbėjo gimnazijos rektorius. Iš Vinco Krėvės raštų ištraukus skaitė mokinys Vyt. Vasiliauskas. Pabaigoje buvo suvaidinta minėto autoriaus pasakojimas “Silkės”, kurį scenai pritaikė ir režisavo Beatričė Kleizaitė-Kerbelienė. Vaidino ir dekoracijas paruošė patys mokiniai.

III DAINŲ SVENTĖS repertuaro komisija yra numatiusi mišriam chorui šiuos dalykus: A. Kačanauskas “Malda už tėvynę”; K. V. Banašio “Motuše mano, senoji mano” (1. d.) ir “Paskutinis vakarėlis” (1. d.); J. Gaidelio “Dainininkų maršas”; Gaubos “Dul dul dūdelė”; J. Gruodžio “Mergužė mano miela” (1. d.); V. Jakubėno “Ko žilas ožys bliovė” (dažų svedinė daina); J. Kačinsko “Rauda” (žodžiai Aisčio); J. Naujallio “Vasaros naktys”; J. Siniaus “Mano kaimė”; J. Strolios “Tu berni!” (liaudies motyvas); St. Simkaus “Oželis” (liaudies motyvas); J. Žilevičiaus “Laisvės”; Br. Budriūno “Kantata tėviškės namams”.

Sventėje yra numatoma vaikų choro, su liaudies instrumentų palyda, dalyvavimas. Repertuaro projektas bus paskelbtas vėliau.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

P A B A LT I J O D A I L E T Y R I N I K U seminaras įvyko Taline. Lietuvos dailėi atstovavo prof. P. Galaunė, meno mokslų kandidatai — K. Bogdanas, S. Budrys, A. Savickas, dailės istorikai — V. Drema, J. Umbrasas, S. Pinkus, P. Svičiulienė, dailės kritikai — dail. R. Krukaitė, V. Uloza, Dalininkų S-gos v-bos ats. sekt. P. Gudynas ir kt. Seminaro pagrindinė tema — tradicijos ir dabartinės dailės vystymasis Pabaltijo respublikose. Keletą pranešimų skaitė Lietuvos atstovai: istorijos mokslų kandidatas K. Čerbulėnas — “Lietuvių liaudies ir šiuolaikinės menas”, inž.-archit. J. Minkevičius — apie pastatų vidaus lietuvišką įrengimą, dail. R. Krukaitė — apie monumentalios tapybos problemas, S. Budrys — “Apie tradicijų vaidmenį Tarybų Lietuvos dailės vystime”, V. Kulšova — “Lietuvių teatrinio dekoracijų meno progresyvosios tradicijos ir jo aktualiausios problemos”, G. Vaitkūnas analizavo kaikiuriuos lietuvių meninės kultūros reikišnius esteti-filosofinių aspektu. Seminare buvo iškelta mintis perkainoti neprik. laikotarpio dailės vertinimo koncepcijas, atsisakant lig šiol dažnai praktikuoto vulgarizmo, nes dabartinis menas yra šio laikotarpio tása. Seminaro dalyviai taipogi pagėdavo, kad asmenybės kulto dienų mene būtų pamerkti tik atskiri kūriniai, o ne visa to laikotarpio dailė.

ISRAISKOS SOKIO STUDIJA atkurtą Kauno profsąjungų kultūros rūmuose 1959 m. Jai vadovauja K. Daujotaitė-Palulienė. Iš nuotraukų ir aprašymų susidarė įspūdis, kad yra tęsiamas A. Nasytytės pradėtas darbas, kurio neužmiršta ir jos buv. mokinės išseivijo.

VINCO KRĖVĖS raštų II-ju tomu išleistas realistiškas apsakymų rinkinys “Likimo žaislas”. Atskira raštų serija leidžiama ir J. Paukštelio kūrinių. I-ju tomu atspausdintas jo romanas iš mokytojų gyvenimo “Pirmieji metai”.

V. Kst.

tai rašė prieš žydus Kauno ir Vilniaus dienraščiuose. Rašytojas ir redaktorius “Matskevitch” parašė antisemitinę brošiūrą “Politrakas Šmulla Svindelevič”, kurioje žydus išvadino “isibrovėliais, plėšikais, komunistais ir bailiais”. Brošiūra buvo atspausda 10.000 egz. Ji buvo platinama visoje Lietuvoje. Vilniaus universiteto bibliotekoje lietuvių skaitytojai nuolat prašydavė antisemitinių knygų, kad galėtų geriau susipažinti su žydų klausimu ir pateikti vokiečių propagandai medžiagos.

Didelė lietuvių ir lenkų dalis buvo visiškai abejinga antisemitinei akcijai, tačiau, pasak autoriaus, buvo palanki žydų išnykimui, nes gyveno jų butuose, naudojosi jų turtais ir nepagėdavo šeiminių sugrįžimo.

Žydų gelbėtojai

M. Dvorjetskis, šalia kalinimų, sumini ir gelbėtojus, kurie buvę labai negausūs. Antizydiški “aktyvistai” nesudarė gyventojų daugumos, tačiau didžioji gyventojų dalis buvusi abejinga ir baili. Tuo rūšies žmonės bijoję padėti ne tik žydams, bet ir saviems žmonėms — lietuviams ar lenkam, kurie slapstėsi nuo vokiečių. Tik tokių gyventojų dėka vokiečiai galėję ramiai valdyti okupuotus kraštus.

Tie lietuvių ir lenkai Vilniuje, kurie užjautė žydus, drąsina kantriai laukti pavasario. Jie kartais slapstai duodavo bulvių ar duonos žydų darbininkams, dirbantiems už gėto ribų, bet reta buvo tokių, kurie sutikdavo priimti apsaugom žydų vaikus, o juo labiau slėpti bei nurodyti kelią į mišką pabėgusiems iš geto.

Aktyviai padėti žydams driso tik maža dalis lietuvių ir lenkų, rašo M. Dvorjetskis. Iš kelių šimtų tūkstančių lenkų ir lietuvių Vilniuje tokių buvo tik kelios dešimtys, o visoje Lietuvoje — tik keli šimtai. Tas pats buvo Lenkijoje, kur tik 2% žydų liko gyvų, kai tuo tarpu Prancūzijoje — 66%.

Sumini autorius ir žydų gelbėtojų vardus, kuriuos sužinojęs iš Onos Simaitės, sutiktos

Paryžiuje. Pasak jos, Vilniuje buvo suorganizuota grupė šviesuolių — lietuvių ir lenkų, kurie pastoviai aukoję žydų pagalbą — 20% nuo savo pajamų. Inicijavus ėmėsi Jurgitaitis, kurio žmona buvo žydė Tila Tiklė. Toje grupėje buvo: prof. Myk. Biržiška, skyręs kas mėnesį 2000—6000 rublių žydų vaikų globai; prof. Zevironas (Zvironas, Red.), gydytojas, socialdemokratas, parūpinęs nuodų savo kolegai dr. Mowsowitz; profesorai Sezemanas, Karsavinas, Vikt. Biržiška, kurie slėpė žydus. Tarnautojas Rutkauskas išgelbėjo žydaitę iš Rygos geto ir kaip vyko Vokietijon, įregistravo ją kaip savo dukrą. Vėliau ji buvo priimta svarbioms pareigoms Rosenbergio ministerijon, kuri tvarkė Pabaltijo kraštus. Okupacijos metu ji atvyko į Vilnių karinėje vokiečių uniformoje ir dirbo sovietų kontražvalgybos tarnyboje. Be to, Rutkauskas slėpė žydus pas save po Vilniaus geto likvidacijos. Taipgi slėpė pas save 12 žydų dr. Tchakauskas (Stakauskas, kum., Red.), valstybės archyvo direktorius, padedamas mokytojo Žemaičio ir lenkės vienuolės Mikulskos. Autorius mini taip pat keletą lenkų gelbėtojų ir priduria, kad gelbėtojų tarpe buvo ir katalikų kunigų, kurie padėjo slėpti žydų vaikus, bet su slapta krikšto mintimi. Kiek plačiau M. Dvorjetskis užsimena apie Oną Simaitę, kilusią iš darbininkų šeimos ir priklausiusią socialistų revoliucininkų sąjūdžiui. Prieš karą ji buvo Kauno un-to bibliotekininkė, o karo metu dirbo Vilniaus un-te, kur tvarkė kartoteką. Kai Vilniaus žydai buvo suvaryti į getą, ji atveidavo pas žydų veikėjus ir išgelbėjo žydų instituto archyva. Be to, ji globojo ir išgelbėjo keletą žydų vaikų. Gesta-poj ji buvo suimta ir išsiųsta į koncentracijos stovyklą Prancūzijoje, kur ji buvo išleista atėjus amerikiečiams. (Turimomis žiniomis ji dabar gyvenanti Izraelyje. Red.).

Ryšium su gelbėtojais M. Dvorjetskis mini, kad žydai organizavę pagalbą rusams belaisviams ir rusų karių šeimoms, kurios pasiliko

neišvėžtos sovietams pasitraukiant iš Vilniaus. Jos buvo laikomos Subačiaus gt. 37 nr. Ten žydai siūsdavę drabužių, o belaisviams duonos.

Baigdamas skyrėli, autorius pažymi, kad žiauriausi buvę SS kariai latviai, estai, ir ukrainiečiai, dažnai pralenkią tuo atžvilgiu net vokiečių Gestapo.

“Keliuonė ir Kauna”

1943 m. balandžio mėn. Vilniaus gete buvo paskleista žinia, kad ruošiamas transportas į Kauno getą, kur gyvenimo sąlygos buvusios geresnės. Susirase apie 5000 savanorių. Transportą turėjo lydėti komendantas J. Genns su keletu savo policininkų, gydytojų ir slaugių. Jų tarpe turėjo būti ir Vilniaus geto tiekimo viršininkas Trapido, kilęs iš Kauno. Jam gydyt. Dvorjetskis iškėlė laisvą nuvežti adv. Garfinkel Kaune. Kai tik transporto kolona išsijudė stoties link, kilo įtarimas, kad tai klaida. Netrukus Vilniaus getą pasiekė žinios, kad transportas, skirtas į Kauną, išsijudė, bet ne Kauno link. Vėliau paaiškėjo, kad to transporto dalyviai buvo nugalbėti ir Panerius ir sunaikinti. Transporte dalyvavę geto komendantas J. Genns su savo policininkais buvo atskirti, dvylikai valandų izoliuoti ir grąžinti į Vilniaus getą.

Kelionės į “Kauną” išvakarėse, pasak Dvorjetskio, Ona Simaitė atsilankė pas geto komendantą Genns žmoną, kuri buvo lietuvaitė, ne žydė. Tą vakarą Genns buvo gerai nusiteikęs, bet kai jo dukte paprašė įrašyti jos draugą į kauniško transporto sąrašą, Genns atsakė negalįs to padaryti. Kaune norįs pamatyti savo draugus bei sutvarkyti kaikiuriuos reikalus. Paprašė žmoną paruošti maisto, kurį pasiėmęs išvyko. O. Simaitės pasakojimu, Genns žmona labai nerimavo, o kai vėliau jis grįžo iš “Kauno”, buvo labai susierzinęs, bet mažai ką tepasakojo. Ar jis apie transporto klastą iš anksto žinojo, lieka neaišku. (Bus daugiau)

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

EGLINTON — OAKWOOD
Naujas modernus 3-pleksas. Viso 17 kambarių, vandens-alyvos šildymas, platus įvažiavimas, vieta 3 mašinoms pastatyti. Kilimai, aluminizacijos langai ir kiti priedai. Artai susisiekimas ir krautuvys. Geros nuomos. Pina kaina \$37.500.

BLOOR — JANE — Bungalow
\$5.900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelės sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

SWANSEA
\$4.900 įmokėti; atskiras, mūrinis gražus plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Prašoma kaina \$18.500, gal ir mažiau.

ST. CLAIR — OAKWOOD
\$4.700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia.

BLOOR — JANE
\$4.900 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų, gražus mūrinis namas su garažu ir privatu įvažiavimu. Moderniška virtuvė, vandens alyvos šildymas. Visai arti Bloor.

SWANSEA — BLOOR
\$3.700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — QUEBEC
\$3.400 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėnesio galima užimti. Platus įvažiavimas ir garažas.

BLOOR — BERRY RD.
\$10.000 įmokėti, gražus rūpių plytų apartamentinis pastatas — fourplex, tik 8 metų senumo su 4 garažais ir privatu įvažiavimu. Kiekvienas butas po 2 miegamus, didelį kambarį, patogus išnuomoti. 5% ilgalaikis morkitimas. Geros nuomos. Visai arti susisiekimo ir krautuvys. Labai geras pirkiny.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių — už \$3.09

Jeį jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys atvažiuokite į MARGIS DRUG STORE. Jeį jūs turite bet kokią problemą, paskambinkite mums, mes pasirūš jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškių mišinių, kaip trejos dešnerios, ramunėlių, zubarolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — speciali nuolaida — 2 poros už \$1.00

PRISIKELIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

yra greičiausiai augęs visoje Kanadoje

KOOPERATYVO CEKIAI

galioja visoje Kanadoje ir užsienyje.

MOKA: 4% — 5%

Už indėlius apskaičiuojama kas 3 mėn., už šėrus — apskaičiuojama kas mėn. Asmeninės paskolos iki \$5.000 ir 7% — nuosimti mokėti reikia SKOLINAI:

tik nuo likusio balanso

Nekilnojamo turto paskolas — morkitius iš 6% %

DRAUDŽIA:

visus taupytų indėlius 100%.

GARANTUOJA:

visus taupytų indėlius 100%.

DUODA:

Ivairius finansinius patarnavimus. Galima apmokėti įvairias sąskaitas: namų mokesčius, šildymo dujų, telefono ir kt.

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10 — 1.30 ir 4.30 — 7. Ketv. 10 — 1.30 ir 4.30 — 7.
Antr. 10 — 1.30. Penkt. 10 — 1.30 ir 4.30 — 8.
Treč. uždarytas. Šešt. 9 — 12. Sekm. 9.30 — 1.

999 COLLEGE ST., TORONTO 4. TEL. LE 2-3400

Atostogos Lietuvoje

Birželio mėn. 7 — 24, 1965 m.

REZERVUOTA 25 VIETOS

ISSKRENDIA birželio mėn. 7 d. GRĮŽTA birželio 24 d.

APLANKOMI SIE MIESTAI:

MASKVA 2 dienas birž. 8-9. VILNIUS 11 dienų birž. 10-20
Paryžius 2 d. birž. 21-22. AMSTERDAMAS 2 d. birž. 23-24

KAINA:

Lektuvus Montrealis — Vilnius 698.00
Maskvoje ir Vilniuje viešbutis su pragyvenimu 325.00
Paryžiuje ir Amsterdamame viešbutis 40.00
Pasas, vizas ir kitos išlaidos 35.00

Dėl smulkesnių žinių rašyti ar skambinti žemiau nurodytu adresu

V. BACENAS

Tel. Istaigos CR 8-7261 Namų LE 6-4681
PORT CREDIT, TRAVEL AGENCY — PORT CREDIT, ONT.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, būstų.
BLOOR — DUNDAS \$5.000 įmokėti, mūro, atskiras, 10 kambarių, pirmame aukšte 4 dideli kamb. ir moderni virtuvė (gražiai įrengta), rūšys pilnai ir moderniškai įrengtas, 2 garažai. Namai išnuomoti, mėn. nuoma \$390. Prašo \$22.900.

SUNNYSIDE — GRENADIER \$10.000 įmokėti, mūro atskiras, 12 kambarių, 3 vonios ir virtuvės, 2 garažai. Prašo \$26.900.
SWANSEA \$5.000 įmokėti, mūro atskiras, 5 kambarių vienaaukis (bungalow), garažas, prie gero susisiekimo ir apsipirkimo. Prašo \$16.900.
GLENLAKE — KEELE \$20.000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 butų, 34 kambarių, 5 metų senumo pastatas, 5 mūro garažai ir 3 automobiliams vieta, geroje vietoje, gražus pastatas. Prašo \$69.000.

RUSHOLME RD. — COLLEGE \$4.000 įmokėti, mūro, atskiras, 11 kambarių, pirmame aukšte 4 kambariai, 2 garažai, privatus įvažiavimas; viena skola balansui iš 6½% 10 m. atvira.
JANE — ANNETTE \$7.000 įmokėti, mūro, atskiras, pirmame aukšte 4 kambariai, 7 kambarių, vandeniui alyva apšildomas, garažas, šoninis privatus įvažiavimas, gražus didelis kiemas. Prašo \$22.900.
Nerada atitinkamo namo bei būsto šiam skelbime, prašomi paskambinti ir Jums bus surasta ko Tamstos pageidaujate — vieta, kokybė ir kaina. Čia gausite rimtą, sąžiningą patarimą.

J. KUDABA, LE 1-1161, namų RU 3-2105

TORONTO

Lietuvių studentų žinios

JAUNIMO KONGRESAS

Nors ir prasidėjo egzaminų įkartinis, pagrindiniai jaunimo kongreso nariai veikia ir toliau.

Stud. A. Bušinskaitė, kongreso leidinio redaktorė, laukia kūrybos ir apylinkių veiklos aprašymų. Jos adresas: 508 Glenlake Ave., Toronto (ankstyvesniaiame skelbime adreso numeris buvo netikslus).

Stud. M. Astrauskas, meno parodos sekcijos pirmininkas, jau turi kelis pasidėjęs dalyvauti jaunimo meno parodoje ir laukia daugiau. Jo adresas: 47 Glenlake, Toronto, Ont.

Stud. G. Rinkimaitė, spaudos ir informacijos komisijos pirmininkė, tikisi didesnio susidomėjimo paskelbtu plakatų (poster) konkursu. Jos adresas: 146 Close Ave., Toronto.

E. Danilienas primena, kad jau laikas pradėti registruotis į jaunimo talentų pasirodymo popietę. Jo adresas: 15 Elmwood Ave. E., London, Ont.

Visiems Toronto lietuviams studentams priešvėlykiai susikaupimą organizuoja studentai ateitininkai. Jis

įvyks kovo 28 d., 6.30 v.v. lietuvių sėliu namuose 57 Sylvan Ave. Konferenciją ir religines diskusijas praves kun. dr. F. Jucevičius. Visi kviečiami dalyvauti.

LSS rinkiminė komisija praneša, jog kandidatų siūlymas į Liet. Stud. Sąjungos centrinius organus prasidėjo kovo 15 d. Asmenys, norį kandidatuoti į Liet. Studentų S-gos centrinius organus (centro valdybą, kontrolės komisiją, garbės teismą) turi sąrašus pristatyti rinkiminei komisijai ne vėliau kaip 1 d. (pašto antspaudas). Kandidatų siūlymas yra vykdomas pagal LSS rinkiminį taisyklų II. 1, 2, 3 pastraipsius.

Rinkimai. 1964-65 m. Liet. Stud. Sąjungos centro valdyba, remdama LSS rinkiminių taisyklių VI. 2 pastraipsį, skiria šiuos asmenis į 1965 m. Liet. Studentų Sąjungos centrinių organų rinkiminę komisiją: 1. Algis Jokūbaitis, 17166 Freehand, Detroit 35, Michigan. 2. Sarūnas Liškauskas, 3. Daila Bajoraitė, 4. Jūratė Jokšaitė, 5. Gita Stanulytė.

Lietuvių skautų veikla

Lietuviai skautai vyčiai kovo mėn. švenčia savo gyvavimo 40 m. sukaktį. Ta proga Toronto Rambynų tunto skautų vyčių draugovė kovo 28 d., sekmadienį, 7 v. v., Prisiškelimo muz.

studijoje ruošia specialią suveigą — mišėimą, į kurį yra kviečiami Toronto, Hamiltono, Londono, Niagaros pusiasalio skautai vyčiai ir vyr. skautės, akademikai skautai ir skautės, skautininkai ir skautininkės ir pavieniai svečiai, kuriems išsiuntinėti specialūs kvietimai. Mišėjimo programoje sutiko dalyvauti smuik. St. Kairys ir muz. D. Skrinškaitė.

Ta pačią dieną, kovo 28 d., 6 v. v., skautų būklė įvyks uždarą skautų vyčių suveigą, į kurią kviečiami Toronto skautai vyčiai — aktyvūs ir senieji, dabar nepriklausą būreliams. Uždaryti sveika bus trumpa ir pradedama punktualiai. Rambynų t. skautai-vyčiai

Toronto skautininkų-kių ramovių suveiga įvyks kovo 14 d. skautų būklė. Pakviesti šiose suveigos dalyvavo ir abiejų tuntu draugininkai-ės ir jų pavaduotojai. Pasnėkės "Vadovai ir jaunulis" skaitė v. s. St. Kairys. Po jo vyko labai gyvos diskusijos išskeltais skautybės ugdymo klausimais. Sveiga užtruko apie 3 val. Diskusijas pravedė

S. A. Baziliauskas. Sekančią bendrą abiejų ramovių suveigą sutarta šaukti skautininkų iniciatyva, parengiant ir paruošiant diskusinį pasnėkės. S. Razono vad. susitaręs su raj. vad. deive, šaukia balandžio 4 d., 11 v. r. skautų būklė, 997 College St., Niagaros pusiasalio, Hamiltono ir Toronto skautų tuntu tuntu tuntu bei jų pavaduotojų posėdį, kuriame bus aptarti š.m. stovyklos vadovybės ir administracijos reikalai. Taip pat prašomi atvykti į vietovių tėvų-rėmėjų kom. pirmirinkai ar jų įgaliotiniai.

Stovyklos išstūtejusiam fondui papildyti Toronto tėvų-rėmėjų k-tas inėš \$300, Prisiškelimo parapija — \$150, Superior Electric Supply Co. of Toronto Ltd. per J. Barakauską \$100. Aukotojams nuosirdiai dėkojame ir laukiamo daugiau geradarių.

Pankštųjų dr-vės d-ė v.s. M. Stanionienė su dr-vė gražiai dirba; yra laimėjusi fantų vajuos ir bilietų planinio konkursu.

Sveikinam moksl. ateitininkus su geru ir gražiai pavyksiu koncertu. Sėkmės!

Kiekvieno skauto-tės pareiga išplatinėti kuo daugiau bilietų, nes gautas pelnas eis mūsų stovyklavietės patulinimui.

Ateitininkų šventė

Ateitininkų veikla Toronto labai plačiai išsišakojusi, taip kad kartais nariai vienas kito nepažįsta. Didelio susipažinimo ir susigijimo mintimi surušta įspūdinga ateitininkų šeimos šventė. Atkai nuo pačio jauniausio iki žilagalvio sėdangio kovo 21 d., 9.30 val. susirinko Mišioms Sv. Jono Kr. bažnyčioje. Taip nuostabiai suskambėjo lietuviškos giesmės ir naujoji Mišių liturgija lietuviškai. Jautėsi pakili šventa nuotaika ir išgyvenimas, kad visi esame viena didelė šeima. Kun. Pr. Gaida laikė Mišias ir pamoksle iškėlė žodžio reikšmę bendravime; neatsargus žodis gali būti blogesnis, negu nebylystė.

Salėje laukė jaun. atkų tėvų komiteto paruošta iškilminga apagė, kurią bendra malda pradėjo klebonas kun. P. Ažubalis. Apagėi vadovavo nenuilstantis at-kiško jaunimo ugdytojas, visos jaunimo kuopos glėbėjas V. Kolyčius. Žodį tarė sėdangis pirm. A. Gurevičius, išskeldamas ateitininkijos pajėgumą ugdyti vadus. Sesuo M. Paulė, LV Namų vedėja trumpai pabrėžė kiekvienos geros šeimos bruožus: meilę, auką ir vienybę. Pats jaunimas išpildė trumpą meninę programą. Vyr. moksleivis I. Kasperavičiūtis ir L. Revaitės sudainuotas duetas "Laimingas jūreivis" svajingai nuteikė apagės dalyvius, o visos grupės jaunųjų prieš smūtkėlį atlika. Vytės Nemunėlio "Malda" perkėlė į kitą Atlanto pusę, kur stud. V. Tamulaitis paruoštos "gyvos" raidės išrašė vardą "Lietuva".

Daug humoro inėšė moksleivis lietuvišką "vabalų" trejetukas — A. Bušinskis, A. Puteris ir J. Vaskevičius. Šį trejetuką pakeitė jaunųjų trejetukas — vaikų darželio atstovės Vidutė Jasinevičiūtė ir sesutės Aldona ir Jūratė Birietaitės; jos padėklamavo "Mano batai buvo du".

Užbaigai pereinai į religinę nuotaiką Vyt. Mačernio eilėraščių "Laiskas Kristui", kurį deklamavo jaun. moksl. I. Malinauskaitė. Užbaigta montažu "Siluvos Marijai", kurį atliko jaun. moksl. I. Jeneliūnaitė, D. Černiauskaitė, D. Puodžiukaitė, I. Malinauskaitė ir R. Kairytė.

Agapė baigta ateitininkų himnu. Apagė — krikščioniškų meilės puota sujungė ir suartinio ateitininkus, o popietinės koncertas suteikė progą ateitininkams pasidžiaugti ir pabuvoti su augšto lygio menininkais ir su visa lietuviška bendruomene Toronte.

— A. D. —

Ateitininkų žinios

Ateitininkės nepamirškite gavenios susitikimo, kuris specialiai mergaitėms rengiamas LV Namuose; gimnazistėms (highschool) — sekmadienį, kovo 28 d., o balandžio 3 d., seštadienį, 7-8 skyr. mokinėms. Kalbės kun. dr. F. Jucevičius. Pradžią 2.30 v. p. p.

Šį sekmadienį, kovo 28 d., 1.30 v. p. p. jaunesnės moksleivės — Gintarės renkasi į LV Namus, bus vykstama muzėjun.

Atkų Sėdangio Sąjungos centro valdyba nori atkreipti visų savo Sąjungos narių dėmesį, kad š. m. kovo mėnuo yra skelbiamas "Lituano" žurnalo vajuos mėnesiu.

Virš 2000 egz. siuntinėjama nemokaliotekoms ir kt. Norėdami, kad "Lituanus" mus ir toliau gražiai reprezentuotų, paremkime jį savo aukomis. Ne tik patys aukokime, bet ir paraginękime savo draugus bei pažįstamus. Teneleika nei vienas lietuvių inteligentų šeimoms, kuri praleistų negirdomis šį "Lituanus" vaju. Aukos ir prenumeros siųskite: Lituanus, P. O. Box 9318, Chicago, Illinois 60690, USA.

Ateitininkų moksl. kuopos rengtas koncertas kovo 21 d. buvo labai sėkmingas programa ir publikos gausumu.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Statybinės medžiagos
2 MULOCK AVE. 769-5171 vak. 762-9759

- Ivaizios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, cementas, bloklai
- Taip pat atliekame visus remontus:
- Poilsio kambarius, virtuves, verandas,
- Naujus priestatus, garažus, stogus.

Sav. B. Saulėnas

JORŲ SKAUTIJOS ŽINIOS

— L. J. S. Inkaro tarybos pirmininku, balsuojant tarybos nariams, vyr. skautininkams ir korp. Gintaras pirmirinkui, išrinktas teis. j. v. s. A. Aglinskis.

— Kovo 14 d. Neringos tuntu sueigoje apie jaunimą ir lietuviybę kalbėjo Toronto Studentų Sąjungos pirm. A. Sileika. Savo išvedžiojimuose kalbėtojas padarino jaunimą nevangi lietuvių kalbos, nes Toronto un-te ji vertinama kaip senoji kalba. Jaunesniųjų skautų įsioj davė Z. Gataveckas, A. ir J. Sabaliauskai, Alg. ir K. Tamošūnai. Juos pasveikino tuntu kapelionas T. K. Bučmys, OFM. Už parodytą darbštumą ir segebišgią vadovauti ir vyr. valtininkės laipsnį pakeltos: R. Kušnėraitė, T. Supronaitė, A. Monstvilaitė. Į vaivarininkės laipsnį pakeltos: R. Puniškaitė, L. Teišerskytė ir gintarės A. Grigaitė, L. Kvedaraitė ir K. Kruminaitė. Buvo ieteikti gražūs Ontario valdžios pažymėjimai ten, kurie 1964 m. dalyvavo valčių kelionėje Algonquin parko ežerai. Po pasirodymų ir kavutės, vyr. jūrų skautai-ės, vad. valt Mašalo, dar ilgai dainavo.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

VASARNAMIS — MAGNETOWAN, ONT.

\$8.000 visos nuosavybės kaina; 11 kambarių atskiras namas ir laivų garažas 22x22 ant upės kranto, kuri teka į 2 ežerus; apie 1 hektarą žemės, 200 pėdų ant upės kranto, geras žvejybos, 168 mylios nuo Toronto.

BLOOR — UZ SIX PONTIS.
\$21.500. Gražus 3 miegamų vienaaukis "bungalow", pilnai užbaigtas rūšys su žaidimo kambariu ir baru; išklotas brangiais kilimais, didelis sklypas, privatus įvažiavimas, garažas. Greitas užėmimas.

CAMP BORDEN 100 AKRŲ.
\$65.000 visos nuosavybės kaina; tabako ūkis, 32 akrai tabako auginimui; nauji trobesiai ir įrankiai, apie \$15.000 įmokėti.

RONCESVALLES — DUNDAS, \$15.900 pilna kaina. 8 kambariai per 2 aukštus. 2 moderniškos virtuvės, 2 vonios. Vandeniui alyva apšildomas; garažas. Galima pirkti su \$3.000 įmokejimu.

TRIPLEKSAS prie Humber upės.
\$33.000 — 17 kambarių, balkonas. Įmokėti \$10.000.
Dėl tolesnių informacijų skambinkite A. GARBENTUI

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West 527 Bloor St. West

PR. KERBERIS

J. RUKŠA

RO 7-5454

LE 2-4404

Namų tel. LE 5-1584

Namų tel. LE 6-9165

BABY POINT, \$6.000 įmokėti, gražus 8 kambarių per 2 aukštus atskiras namas, garažas su privatu įvažiavimu. Viena skola 10-čiai metų.

SWANSEA, gražus vienos šeimos namas, garažas su privatu įvažiavimu, prašoma kaina \$17.900.

QUEBEC — BLOOR, \$8.000 įmokėti, 9 kambarių atskiras namas. Dvigubas garažas. Didelis kiemas.

DUPEKSESAS — vakaruose, apie \$10.000 įmokėti, du butai po šešis kambarius, 10 pėdų privatus įvažiavimas, tik 3-jų metų senumo.

INDIAN RD. — BLOOR, \$10.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 5 kambariai pirmame aukšte, viena atvira skola balansui, vos keletas namų į pietus nuo Bloor gt.

HIGH PARK — RONCESVALLES, 7 butų po 5 kambarius atskiras mūrinis pastatas, viskas išnuomota, prašoma kaina \$55.000.

HIGH PARK Ave, apie \$10.000 įmokėti, 12 kambarių duplexas, garažas su privatu įvažiavimu, 200' pėdų ilgio sklypas.

ISLINGTON — BLOOR \$7.000 įmokėti, puikus 6 kambarių vienaaukis (bungalow); užbaigtas rūšys, garažas su privatu įvažiavimu.

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

W. V. VASIS

REAL ESTATE

863 Bloor St. W. LE 4-7525

JANE-ANNETTE, \$1.500 įmokėti, prašo \$16.800, 6 kambariai, 2 virtuvės, 2 garažai, ilgas sklypas, naujas šildymas.

INDIAN RD., mūrinis 2 aukštų namas, 8 dideli kambariai, atskiras, platus įvažiavimas, 2 vonios, įmokėti \$4.500, prašo \$22.900, atvira skola.

ANNETTE-HIGH PARK, atskiras mūrinis namas, 6 dideli kambariai, galima įrengti ir 3 aukštą, garažas, prašo \$16.900, įmokėti \$3.500 arba daugiau.

CRAWFORD-HARBOR, prašo \$13.500, įmokėti \$5.000, viena atvira skola, plytinis, pusiau atskiras, garažas, 2 virtuvės, 2 vonios.

RUNNYMEDE-ANNETTE, atskiras mūrinis 3 aukštų namas, 11 kambarių, 3 virtuvės, 2 vonios, labai tinka nuomojimui; įmokėti \$8.000, prašo \$17.900, atvira skola.

V. RAČIUKAITIS

LE 4-7525, namų — OX 8-3670

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A & B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432

A. B. Beresnevičius

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NEILAIMINGŲ ATSIKIMŲ • VAGYSTŲ • VERSLO • LIGOS • BONDŲ • GYDYTOJŲ VIZITAI • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLUI TAUPYMAS • MENESINĖS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŪNO AGENTŪRA

MEMBER LIA
(13 METŲ PATIRTIS)
7. Superior Ave., Room 206A, Toronto 14, Ont. Tel. 251-4864

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIUS SUDETIETIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MUŠŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvena ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima nealškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA
Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. RO 3-2032 P. JONIKAS

Lietuviai LAIKRODININKAS

71 BEATY AVE. F. BOCHULIS TORONTO TEL. LE 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi

Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokliškų stereo, patefonų, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių technika.

T.V. stencijos statomos ir taisomos. Parduodame varžotas ir naujas T.V. ir H.F.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi Sav. R. STASIULIS
1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Pritęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

NEPAMIRSKITE, prieš važnuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užsivokite!

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College), Tel. 531-1305

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių "PARAMA" Kredito Kooperatyve

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutapusias moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas-morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydyje, bet ne daugiau \$2.000.00

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekviena diena, išskyrus sekmadienius; šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

SKAITYTOJAI PASISAKO

DIDŽIAI MALONUS PONE REDAKTORIAU,

Savo rašinyje "Politikos ir rezistencijos klausimai" ("Tėviškės žiburiai" kovo 11 d.) p. Domas Jasaitis ir mano lūpas įveda tokį posakį: "Ten dabar daugelis mano, kad Lietuvos nepriklausomybė yra neįmanoma nei politiškai, nei ekonomiškai". Savo pranešime aš gi sakiau: "Okupantas ir jo palikiniai Vilniuje stengiasi įtaigoti mūsų tautos jaunąsias kartas, kad dabarties sąlygose esą nerealu svajoti apie politinę Lietuvos nepriklausomybę ir kad atsisakymas nuo Rusijos būtų Lietuvai ekonominiai žalingas". Būti p. Domas Jasaitis, prieš rašydamas savo kritiškas pastabas, pasitikrinęs pas mane kalbos tekstą, būtų atkrito jo priekaištai mano adresu.

Negaliu suprasti p. Domo Jasaitio orakuliškos pastabos, kad "plaukimas pasrovėliu yra blogos rūšies politika". Kieno plaukimas ir kieno srovė? Ir argi plaukimas prieš srovę visada yra gera politika?

Reiškiu tikrą pagarbą V. Sidzikauskas, pirmininkas

Red. pastaba. Siame rašte cituojamas sakinyje D. D. Jasaitis buvo paminėtas "T2" š. m. 4 nr., kuriame buvo atpasakotas VLIKo pirm. V. Sidzikauskas pranešimas Toronto. Atpasakojimas buvo padarytas neturint pranešėjo teksto, todėl ir nebuvo visai tikslus.

Tėviškės pakelių kryžiai

(Atkelta iš 5 psl.)

dirbo ne tik jis, bet ir 10 kitų asmenų.

1947 m. tremtis jį nuvedė Anglijon, kur susirado gyvenimo draugę estaitę Aldą. Ji dabar labai gražiai kalba lietuviškai ir nuosirdiai talkina vyru, parduodama ir platindama liet. knygas, laikraščius, lietuviškus simbolius — medžio drožinius. Prieš kelis mėnesius p. D. Jasaitis, Seimoje jie augina tris atžalas — 13 m. sūnelį ir jaunesnę dvi dukreles. Visi jie puikiai kalba lietuviškai.

1951 m. Alda ir Petras Misevičiai iš Anglijos atvyko Kanadon ir čia įsijungė lietuviškon veiklon, skulptūrinės kūrybos ir savosios spaudos platinimo darban.

Anglijoje gyvendamas P. Misevičius taip pat drožinėjo. Coventry dalyvavo tautybų pasirodymo dailės parodoje, kur laimėjo pirmą vietą ir gavo pagyrimo raštą — diplomą. Iš jo darbu viena medinė lėkštė su išpaustuja Kristaus galva turi karalienę Elzbietę, keletas drožinių pateko ir kard. Griffin žinion.

Kaip Anglijoje, taip ir Kanadoje gyvendamas P. Misevičius gauna drožinių užsakymų iš N. Zelandijos, Australijos, JAV ir kitur.

Toronto ant Sv. Jono Kr. liet. parapijos bažnyčios stogo — jo darba koptelė. Taip pat yra jo ornamentikos darbų skautų stovyklavietėje "Romuvoj" ir kitur. Toronto šeštadieninė Maironio m-kla kasmet pas P. Misevičių užsako drožinių baigusių m-lą mokinių dovanoms. Jo darbų yra įteikti studentams-akademikams, paskiriems asmenims, kaip prof. kun. St. Ylai, Putnamo seselių vyresniajai M. Augustai ir kt. Montrealio vaikų darželis ir Toronto Liet. Vaikų Namai, vedami N. Pr. M. seselių, taip pat puošiasi P. Misevičiaus drožtom skulptūrom. Siemot "T. žiburių" spaudos baltiaus loterija savo fantų tarpe turėjo ir P. Misevičiaus drožinį.

P. Misevičiaus namuose, 32 Hendrick Ave., Toronto 4, Ont., įtaisyta kiekvieno akį patraukianti tauntingi skulptūrų vitrina. Ji iškalbingai byloja apie Lietuvą ir kiekvieną, peržengusį p. Misevičių namų slenkstį. Ten pat ir gana gražūs lietuviškųjų knygų asmeninis knygynėlis.

Jam linkėtina ir toliau drožiniais kalbėti apie Lietuvą.

ATLYGINIMAS VALDYBŲ NARIAMS?

P. Lelis "T2" nr. iškelia pasiūlymą, kad reikėtų mokėti atlyginimą K. L. Bendruomenės apylinkių valdybų nariams. Jo nuomone tuomet atsirastų savanorių ir valdybos narius, dabar esą labai sunku priprašyti, kad eiti į valdybą. Atlyginimas turėtų būti pagal apyl. pajamas. Aš esu priešingas mokėti KLB valdybos nariams, sakysime išdėdinti ar sekretoriui, bet kokį atlyginimą. Visuomeninis darbas yra idealistinis, todėl, jei tikrai nebėra žmonių, kurie eiti į bendruomenės organus, tai nereikia ir tokių valdybų. Jei ateiviai, kurių daugelis mokyti ir gauna didelius atlyginimus (gydytojai, inžinieriai ir kt.) turi namus, automobilius ir nebeori iš idealizmo padirbti lietuvių, tai kokie jie lietuvi?

Pinigais veikėjų nenupirksime. Lietuvių organizacijos tremtyje turi veikti ant idealistinių pagrindų, patrijotizmo, tyros tėvynės meilės. Šios idėjos turi būti perduotos ir jaunajai kartai. Garbingas tautos veikėjas savo pinigų sudea idėjai vykdyti ir pati niekad neskaito valandų, kaip neskaitė Lietuvos savanoriai partizanai.

J. Valdonis

DEL TAISYTIŲ REIKALŲ TORONTE

I mano pasakymą šiuo klausimu atsiliepė J. Krucas "T. ž." 9 nr. Jo gražiai žodžiais išreikštas idealizmas ir pasivertimas Bendruomenės labui gali kiekvieną tautietį sužavėti, tačiau kad tuose žodžiuose trūksta gyvenimo tikrovės pažinimo ir mūsų B-nės uždavinį realaus įvertinimo, tai gali daug kas ir visai nepastebėti. "Atbūti" B-nės valdyboje vienus metus iš pasivertimo nėra didelis dalykas. Bet kad to neužtenka — reikia ne tik "atbūti", bet ir atlikti už dėtą pareigą. Tas ir sudaro visų problemą.

Rašydamas aną straipsnį turėjau mintyje tik Toronto apylinkę, bet redakcija, gal dėl vietos stokos, tą straipsnį padalinę į dvi dalis ir pirmoji dalis, kur kalbama apie atlyginimus, atrodo lyg taikoma visoms apylinkėms. Yra didelis skirtumas Bendruomenės veikloje tarp didžiųjų apylinkių kaip Toronto su 8.000 lietuvių, Montrealis su 5.000, Hamiltonas su 2.000 ir mažų apylinkių su 100, 200, 400 lietuvių. Aš pilnai sutinku su p. Kruciu, kad mažose apylinkėse, kaip Sudbury, St. Catharines, Welland ir kt. apylinkių valdybos lengvai išrenkamos, ir ten kokią rotaciją ir atlyginimą nereikalingi. Būdamas 1957 m. kr. valdybos reikalų vedėju turėjau progos susipažinti su apylinkių finansiniu pajėgumu ir organizacine tvarka. Tokiuose didmiesčiuose, kaip Toronto, Bendruomenės veikimo sąlygos yra visiškai kitokios: čia gyvena daug lietuvių, yra daug organizacijų, daug įvairių reikalų, dideli atstumai susirinkimui, sunkus kontaktų palaikymas ir t.t. Paimkime kad ir solidarumo įnašų surinkimą — mažose kolonijose tai yra nedidelis darbas ir nedidelis rūpestis, o Toronto tai sudaro problemą. Iš pridėtos lentelės matome, kur Toronto nuo 1953 m. (pridedant ir šiu metų \$1200) surinkta apie \$10.000, t.y. daugiau nei visose kitose apylinkėse (be Hamiltono) pėmus kartu. Jei apylinkės metinė apyvarta skaitoma tūkstančiais dolerių, tai reikia turėti ir raštine, ir knygas, ir bylas ir jas tvarkyti. Valdybos narys turi atvažiuoti į posėdžius ir į raštine, susitikti su žmonėmis, sugaišti laiką ir padaryti savo išlaidų. Jei vienas valdybos narys gyvena Scarborough, kitas už Eglinton, trečias už High Parko, tai jiems atvažiuoti vieną kartą reikia 4 tramvajaus bilietų. O norint gerai atlikti pareigą, reikia per metus mažiausiai 50 kartų važiuoti, tai išeina apie \$50. Kandidatas į valdybą gali ir taip pagloti: dirbti nemokamai ir dar sa-

Norėdami atsikviesti gimines, sužadėtines ar kitus asmenis iš Lenkijos ar kitų kraštų, kreipkitės į

J. Kazimierą Michalskį

347 BAY ST. TORONTO, II AUGSTAS, KAMB. 210, TEL. 368-9430

Taip pat patarnauja vertimų, notarizavimo ir kelionių bilietų reikalais.

VALAU FOTELIUS IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cėsaras vartymas. Sutalsau išstrusus gaus ir pradeigintus kilimus. P. KARALTONAS. Skambinkite LE. 3-4912.

BALTIC MOVERS

Baldų pervedimas Toronto ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

ATOM ELECTRIC

ELEKTROS RANGOVAS A. CEPONIS

Visi elektros darbai
Tel. 532-3408. Namų RO. 6-8372

WALDI

859 COLLEGE ST. • Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

ATOM ELECTRIC

ELEKTROS RANGOVAS A. CEPONIS

Visi elektros darbai
Tel. 532-3408. Namų RO. 6-8372

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

vo pinigų pridėti... ačiū... prašau mane išbraukti iš kandidatų. Manau, dėlto ir susiduriame su dideliu sunkumu išrinkti valdybą.

Valdybos rinkimų rotacijos ir atlyginimo reikalus Toronto pradėtas svarstyti jau nuo 1960 m. Aš nežinau, kas tada valdybos atlyginimo reikalą iškėlė — berods, parapijos ir atskiri veikėjai, kurie matė sunkumus sudaryti valdomuosius organus. Tada buvo manyta mokėti pirmininkui ir nariams atlyginimą ne iš apylinkės lėšų, bet iš kito šaltinio, į kurį kasmet mokėtos parapijos ir kiti suinteresuoti B-nės išlaikymo asmenys ir organizacijos. Prisikėlė parapija jau buvo įnešusi \$100, kiti kiek mažiau. Kai tas reikalas apyl. pirm. buvo referuotas apylinkės taryboje, atsirado "idealistų", kurie tą planą suniekino. Reikia priminti, kad tie "idealistai" nekad nesutinka į valdybą įeiti.

Siame krašte įvairių institucijų (net ir parapijų) išlaikymas remiamas lėšomis. Turime eiti kartu su gyvenimu ir jam prisitaikyti. Kad kredito kooperatyvų valdybų nariai nėra įpareigoti vadovautis tautiniais pagrindais, tai nenorėčiau sutikti. Lietuviški kredito kooperatyvai yra didesni tautinių reikalų rėmėjai, negu pati Bendruomenė. Jie kasmet skiria kelis tūkstančius dolerių lietuviškiems reikalams.

P. Lelis

Red. pastaba. Nors šio rašto autorius savo pastabas taiko KLB Toronto apylinkė, tačiau Toronto nėra išimtis. Valdybų sudarymo klausimas yra aktualus visose apylinkėse — Kanadoje ir JAV. Jos buvo iškeltos praėjusioj KLB sesioj Delhi, Ont., tačiau dauguma narių pasisakė prieš valdybų narių atlyginimus.

Pajieškojimai

Raud. Kryžius ieško šių lietuvių: Prano Gaidausko, g. 1920 m. Lietuvoje (teiraujasi draugas); Monikos Mardosaitės, g. 1924 m. Lietuvoje (t. seuso); Broniaus Pukevičiaus, g. 1923 m. Lietuvoje (t. motina); Leonardos Zigmantavičienės, g. Lietuvoje (t. pusbrolio). Žinantieji apie tuos asmenis prašomi pranešti: Mrs. Foster, 460 Jarvis St., Toronto 5, Ont. Telefonas WA 3-6692.

BATHURST DENTAL CLINIC

794 Bathurst St. (Bloor a. Bathurst)
Tel. 534-8814

Dr. N. Novošickis
Dr. A. J. Vaughan-Vaichulis
Dr. P. Vyte

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausdėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis

476 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: hab. neto LE. 1-4251; namų CL. 9-8023. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Viktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE (prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilų pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus. Prieš pirkdami varžotas automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus. Tose patiose patalpose atliekami body ir dažymo darbai.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

NOTARAS A. LIUDŽIUS, B.L.

Toronto įstaigos bendradarbis: V.S. MASTIS, L.L.D.

Namų, farmų ar betkurio verslo pirkimo — pardavimo dokumentų sudarymas, mortigčiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. TORONTO: 220 Roncesvalles Ave., Tel. LE 7-1708. Antr. 7-9 v.v. ir Penkt. 5-8 v.v. Dėl pasimatymo kitu laiku susitarti tel. LE. 6-3750 tarp 1-5 p.p. kasdien išskyrus trečiadienius. HAMILTON: 21 Main St. E., JA 7-5575, FU 3-8928

DR. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaras ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (i rytus nuo Dufferin St.)

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE 7-2815

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ draudimo įstaiga

AL DUDA

24 val. pat. RO 9-4612
Darbo val. RO 9-4131
Namų RO 6-7132

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-BU IR UZSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

Vienintelė viltis — vienybė

Dabartinis Kanados generalgubernatorius G. Vanier yra populiarus asmuo. Įsidėmėtinos ištraukos iš jo kalbos, pasakytos prieš porą savaitių:

"... Mes save laikome inteligentais, tačiau dažnai pasirodome visiškai neturi supratimo apie savo kraštą, apie savo gyventojus. Mes nesirūpiname, kas esame, kokios yra mūsų pareigos ir ko mes siekiame.

Mes turime 10 provincijų. Aš didžiuliuoju kiekviena jų. Tačiau gailla, kad dažnai jų provincijų sienos yra klūtytos, bet ne glaudaus bendradarbiavimo gairės. Atidarykime langus ir duris. Pažiūrėkime, kas dedasi ir kitoje sienos pusėje! Pažinkime daugiau vienas kitą ir supraskime vieni kitus!

Jeigu šis kraštas nori būti žinomas užsienyje, tai jis turi žengti priekin, kaip vienas, bet ne kaip 10 provincijų atskirai.

Kanada yra vienas kraštas, kur gali žiūrėti į ateitį su viltimi ir pasitikėjimu. Ačiū Dievui už tai. Bet ateitis priklauso nuo mūsų. Atidėkime ir šali visus provincinius nesutarimus, toleruokime vienas kitą, pasitikėkime vienas kitą. Dabar yra laikas veikti! Ne laukime rytojaus! Rytui atėjus teks gailėtis, kad nieko neveikėme šiandien. Vienintelė Kanados viltis yra vienybė, suprantant vieni kitus."

Parinko Pr. Al.

..ŠYPSENOS..

Ligoninėje

Kartą Jonas XXIII lankė Romos Sv. Dvasios ligoninę, kurią žmonės paprastai vadina "Sv. Dvasia". Ją administruoja vienuolės.

Atskubėjusi jo pasitikti viršininė sako:

— Aš esu "Sv. Dvasios" viršininė.

— Kokia tamsta laiminga! — nusišypsojo popiežius. — Aš esu tik Kristaus vietininkas...

Jonas XXIII ir žurnalistas

Žurnalistas, kuris klumpojo ant kelių, kai popiežius jam teikė žinių, Jonas XXIII pastebėjo:

— Vertiau tamsta atsistotum ir į šitą kėdę atsistėsum.

— Sv. Tėve, — tarė žurnalistas, — aš puikiai jaučiuosi klūpėdamas. Aš pripratau prie to per savo pasimatymus su Pijum XII-tuoju.

— Klūpojimas yra geras dalykas besimeldžiant, — tvirtai pastebėjo popiežius, — bet visai netinkama padėtis dirbant...

Rimtas patarimas

Senovės graikų išminčius Sokratas davęs tokį patarimą viengungiui:

— Vėski neatidėliodamas. Jei viskas gerai klosis, būsi laimingas, jeigu ne, tapsi filosofu...

Krautuvės likvidacija

Vienam piliečiui likviduojant krautuvę prekyba taip gerai sekėsi, kad jis įsteigė dar keturias likviduojamas krautuves.

Parinko Pr. Al.

DRAUDIMAI

P. BARAUSKO Agentūra RO 6-0811

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182
Toronto

DR. E. ZUBRIENE DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.
Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

advokatas notaras

80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585

Įstaigoje kalbama ir lietuviškai

NOTARAS A. LIUDŽIUS, B.L.

Toronto įstaigos bendradarbis: V.S. MASTIS, L.L.D.

Namų, farmų ar betkurio verslo pirkimo — pardavimo dokumentų sudarymas, mortigčiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. TORONTO: 220 Roncesvalles Ave., Tel. LE 7-1708. Antr. 7-9 v.v. ir Penkt. 5-8 v.v. Dėl pasimatymo kitu laiku susitarti tel. LE. 6-3750 tarp 1-5 p.p. kasdien išskyrus trečiadienius. HAMILTON: 21 Main St. E., JA 7-5575, FU 3-8928

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ draudimo įstaiga

AL DUDA

24 val. pat. RO 9-4612
Darbo val. RO 9-4131
Namų RO 6-7132

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-BU IR UZSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

TORONTO

Toronto kronika, studentų, ateitininkų ir skautų žinios — 6 psl.

Sy. Jono Kr. par. žinios

Jau du sekmadieniai Mišios laikomos lietuvių kalba. Džiugu, kad dalyviai aktyviai įsijungia į pamaldas. Už tai visiems pagarba ir padėka. Ateityje bus ruošiami pasauliečiai, kurie pamaldų eigoje talkintų kunigams.

Balandžio 3 d., šeštadienį, Romoje kunigystės šventimais bus teikiami torontiešiams dijoniečių Liudui Janušui, Norintieji jį pasveikinti gali rašyti: L. Januska, Via Casalmonferato 20, Roma, Italy.

Parapijos rekolekcijos — nuo balandžio 4 d. iki Verbu sekmadienio. Jas ves Tėv. J. Kubilius, SJ. Rekolekcijų metu kiekvieną vakarą laikomos Mišios lietuvių kalba.

Pirmosios Komunijos iškilmes parapijos vaikams — gegužės 9 d., sekmadienį, 9.30 val. pamaldų metu. Nuo sekančio sekmadienio tikyboms pamokos su dažninais. Vaikai, kurie šį pavasarį rengiasi pirmajai Komunijai, maloniai prašomi šį sekmadienį dalyvauti tikyboms pamokose po 11 val. pamaldų.

Balandžio 4 d., sekmadienį, visose Toronto arkivyskupijos parapijose daroma rinkliava Sv. Augustino kun. seminarijai. Tuo tikslu šį sekmadienį per pamaldas bus išdalinti specialūs vokučiai.

Šią savaitę lankoma: Salem, Halem, Westmoreland, Essex, Burlington Cres., Rosemount, Northcliff, Vinona.

Šį sekmadienį įvyksta Toronto apyl. tarybos ir liet. org-ų atstovų posėdis. Lietuvių bendruomenė yra visų lietuvių jungtis ir todėl kaip tik verta visu dėmesio. Kiekvienas jauskime tautinės sąžinės pareigą būti aktyviu bendruomenėje: dalyvauti posėdyje, diskusijose ir būti renkamu.

Šį gavėnios penktadienį vakarinės Mišios lietuvių kalba 7.30 val.

Kovo 30 d., antradienį, 8.30 val., gedulingos pamaldos už a.a. Prana Ricku.

Pakrikštyta: Dorothy Lynne Aleknevičiūtė ir Darlene Johana Rohrbach.

PLIAS Toronto skyriaus metinis, visuotinis narių susirinkimas — kovo 26 d., 7.30 v. p. Liet. namų II a. salėje. Susirinkimas labai svarbus, nes bus aptariami aktualūs klausimai su diskusijomis, todėl visi inžinieriai, architektai bei technikai darbuotojai maloniai kviečiami dalyvauti.

Valdyba

"Paramos" valdybos pareigūnai: pirm. H. Stepaits, vicepirm. Pr. Bastys, sekr. St. Grigaliūnas, ižd. E. Jurkevičienė, narys dr. J. Yčas; priežiūros komiteto: pirm. Aug. Kuolas, nariai — B. Buntinas, A. Jucys; kredito k-to: pirm. L. Šeškus, sekr. V. Petraitis, narys M. Abramaitis. Reikalų vedėjas, vietoje pasitraukusio p. Šerno, pakviestas A. Statulevičius. Buvusiam vedėjui kovo 20 d. surengtos išleistuvės L. Namuose.

Imigracijos ministerija Otavoj praneša, kad taut. grupių laikraščio sąjungos pirm., buvęs lenkų laikraščio "Związkowic" red. Fr. Glogowski paskirtas imigracijos apeliacinės komisijos nariu. Kanadon jis atvyko 1938 m., baigęs teisę Varšuvoje-un-te. Kanadoje veikė su skautais, lenkų karo veteranais, redagavo jų laikraštį, buvo Lenkų Bendruomenės-Kongreso gen. sekr. Pastaruoju metu daug dirbo laikraštinių sąjungoje ir reikiškesi įvairiose kanadiečių organizacijose.

Kanados dvikultūriškumo ir dvikalbiškumo komisija lankysis Toronte kovo 29, 30 ir 31 d. Vie. ši jos posėdžiai vyks King Edvardo Sheraton viešbutyje; pradedės 10 v. r. ir 2.30 v. p. p. įvairios institucijos, organizacijos ir pasiskirti asmenys įteiks komisijai raštiskus memorandumus ir ta proga bus žodžiu paklausiami. Užsiregistruvisių organizacijų bei institucijų iš Toronto yra 30. Sąrašas pažymėtos org-jos ukrainiečių, vokiečių, lenkų, slovakių, gudų, ukrainiečių mokytojų, estų ir kt. Nei Kanados Liet. Bendruomenė, nei Baltų Federacija sąrašą nepažymėta. Jos buvo pradėjusios ruošti memorandumą — pradžioje vieni lietuviai, paskui drauge visi pabaltiečiai, bet, atrodo, nė vienas nebuvo paruostas.

Prisikėlimo par. žinios

Nuoširdžiai užjaučiame: J. Kozeri, Lietuvoje mirus jo tėvui. Sūnaus užrašytos Mišios už a.a. Andrių Kozeri — šį šeštadienį, 8.30 v. r. G. Mockienė ir jos šeima, Lietuvoje mirus jos sesutei Julijai; Mockų šeimos užrašytos Mišios už jos vėle — kovo 30 d., antradienį, 9 v. r.; choristą J. Vaškevičių ir jo šeimą, Lietuvoje mirus jo mamytėi; par. choras už vėlonę užrašė Mišias šį sekmadienį, 11 val.

Šį sekmadienį prasideda metinės rekolekcijos. Jas ves Montrelio Sv. Kazimiero liet. par. klebonas kun. dr. F. Jucevičius. Pirmoji savaitė — moterims ir merginoms. Ryto pamaldos su Mišiomis ir pamokslu — 9 v., o vakaro — 7.30 v. Antroji savaitė — vyrams ir vaikams. Rekolekcijos baigiamos atskiromis agapėmis. Kita sekmadienį po 11 val. Mišių agape moterims ruoš par. vyrai, vad. Prisk. par. Vyru Dr-jos; Verbu sekmadienį agape vyrams ruoš par. moterys, vad. Katal. Moterų Dr-jos. Iš anksto visus kviečiame rekolekcijose ir agapėse gausiai dalyvauti.

Metinės rekolekcijos bus užbaigtos Verbu sekm. p. p. bendru parapijos susikaujamu ir tradiciniu religiniu koncertu, kurio programą išpildys plačiai žinomas I. Romanoff Singers choras, pirmadienio dainuojasi CBC radio programoje Continental Holiday. Par. choro bendra repetacija — šį ketvirtadienį, 7.30 v. v. muzikos studijoje.

Jaunimo choro repetacija — šį penktadienį, 6.30 v. v., muz. studijoje. Rušiosios agapių programos.

Religijos pamokų gimnazistams nebus iki po Vėlykų.

Katechet. pamokos vaikams — sekmadienį po 10 v. Mišiu, o trečiadienį bei ketvirtadienį, 4.30 v. p. p. pas seseles. Nuo ateinančios savaitės pirmos Komunijos pamokos sudaromos: be pamokų sekmadieniais, jos dar bus antradieniais ir ketvirtadienį, 7.30 v. v. — šį penktadienį, 7.30 v. v. — Kryžiaus Kelias, o 8 v. — Mišios, išpažintys ir Komunija.

Šį penktadienį T. Kornelijus išvyksta į Los Angeles, Kalif., liet. parapijoje vesti rekolekcijų; grįš po Vėlykų.

Parapijos rekolekcijų progą bus renkamos aukos prie bažnyčios durų N. Pr. M. seserims paremti.

Svenčių progą Katal. Moterų Dr-jai ir par. tretininkai lankys ligonius ir vargan patekusius. Kurie norėtų prisidėti auka, prašomi ją įmesti į specialią dėžutę prie įėjimo į bažnyčią.

Parapijos namų statybos vergus tęsiamas toliau. Aukos prašoko \$33.000.

Lankomi iki šiol nepasiekę parapijiečiai visuose rajonuose, dėl laiko susitarus iš anksto.

Prisikėlimo par. bankelis sparčiai auga. Per vasarą mėn. kapitalas paaugo \$52.228 ir bendra įnašu suma pasiekė \$1.419.389. Greitu laiku tikimasi pasiekti pusantro milijono dol. Šerinkimams jau prirašyti dividendai už 1964 m. Kovo pabaigoje patartina pernešti indėlius iš kanadietiško banko, neperarandant palūkanų, nes jos apskaičiuojamos kas 3 mėn. K.

Dailininkų parodos. Dail. J. Bakis dalyvauja metinėje Ontario Society of Artists parodoje Toronte meno galerijoje. Paroda atidaryta kovo 19 d. ir bus atidaryta iki balandžio 19 d. Joje išstatyti 77 dailininkų kūrinių, atrinkti iš daugybės pasiūlytų darbų, jų tarpe ir dail. J. Bakio kūriny "Moterys". Kanados grafių sąjunga rengia metinę parodą Sarnia, Ont., mieste. Joje dalyvaus ir lietuviai dailininkai: V. Brickus, J. Račkus, T. Valius. Atidarymas — balandžio 2 d. Nesenai savo darbų parodas buvo surengęs Nort York vie. bibliotekai dailininkai V. Brickus ir p. Brickienė - Shoniker.

P A D Ė K A
Nuoširdžiai dėkojame Andriui Chvedukui ir kun. B. Jurksui už taip gražiai išpildytą programą Kanados Pabaltijo Moterų Tarybos surengtoje arbatėlėje kovo 14 d. latvių salėje.

Jaunajam Andriui linkime sėkmės solisto kelyje.

Pabaltijo Moterų Tarybos lietuvių grupė

Mirus seseriai a. a. Julijai Lietuvoje,

GENĖ MOCKIENĖ ir jos šeima

nuoširdžiai užjaučiame —

M. S. Petrulius
V. J. Ruslalis
V. O. Rušai
A. Gintolis

KLB TORONTO APYLINKĖS TARYBOS POSĖDIS

įvyks kovo 28 d., sekmadienį, 4 val., Sv. Jono Kr. par. salėje. Susirinkimo darbotvarkė: a. posėdžio atidarymas, b. prezidiumo sudarymas, c. praėjusio posėdžio protokolo tvirtinimas, d. pranešimai: valdybos pirmininko, ižd. ninko ir revizijos komisijos, e. naujos valdybos rinkimai, f. einaamieji reikalai ir g. posėdžio uždarymas. Visi rinktieji tarybos nariai ir organizacijų atstovai maloniai prašomi dalyvauti posėdyje. Šį pranešimą prašome laikyti oficialiu kvietimu. Atskiri pakvietimai nebus siunčiami. Apyl. valdyba maloniai kviečia į posėdį taip pat visus tautiečius, kurie domisi Toronto apyl. bendruomenine veikla bei turi įvairių sugestijų, liečiančių lietuvių bendruomeninę veiklą.

Primenama, kad į Toronto apylinkės tarybą yra išrinkti: kun. P. Azubalis, dr. J. Matulionytė, J. R. Simanavičius, J. Gustainis, I. Matusiūčiūtė, A. Simanavičius, dr. M. Ansys, P. Lelis, A. Duda, V. Bačėnas, S. Butkevičienė, M. Abramaitis, M. Petrulis, B. Buntinas, V. Skirgaila, V. Vaidotas, E. Jurkevičienė, V. Sendžikas, B. Saplys, A. Statulevičius, J. Vailokaitis, J. Mazeika, A. Gurevičius, V. Bubelis, S. Jokūbaitis. Rinkti tarybos nariai gali atstovauti ir savo organizacijai.

Apyl. valdyba
Kanados Liet. Kat. Kunigų Vienybės suvažiavimas bus balandžio 21 d., trečiadienį, T. pranciškonų vienuolyne, 75 Rolls Ave., St. Catharines, Ont.

S-gos "Verslas" istoriniam filmui medžiagos parengimas eina prie pabaigos. Iki šiol dar nebuvo nufilmuoti pačių verslininkų parengimai. Tad tas bus padaryta balandžio 4 d., 3.30 v. Liet. Namų didžiojo salės s-gos susirinkime — tradicinė arbatėlė. Verslininkai ir naujai įsisteigusios lietuvių namų savininkų sekcijos nariai turėtų gausiai šį kartą dalyvauti. Taip pat tame susirinkime bus notaro Liūdžiaus paskaita.

Valdyba
Vytautas Stočkus dirba vedėjo pareigose didėliame ir moderniame garaže 119 Pemanagh (Roncesvalles Ave ir High Park Blvd. kampas). Atliekami visi automobilio pataisymo ir priežiūros darbai.

Baltų Federacijos valdybą šiais metais sudaro: pirm. T. Kronbergs, latvis; vicepirmininkai — H. Kulango, estas, U. Uiska, latvis, Alg. Sukys; ižd. J. R. Simanavičius, sekr. A. Rolavs, latvis. ir rev. komisiją iš lietuvių įeina St. Juozapavičius.

Lankėsi redakcijai: T. Barnabas Mikalauskas, OFM, iš St. Catharines; užsakė Mišių lapelių lietuvių kalba ir sumokėjo \$17 už "TZ" siuntimą oro paštu lietuviškajai radijo programai Vatikane. Dėkojama už tokią paramą lietuviškajai radijo programai. Tai pabrėžia ir priemonai patarnauti pacientams. Joje dirba dantistai turi ilgą patirtį. Dr. N. Novosickis šioje srityje dirba jau 13 m. Studijas pradėjo Kaune, baigė Vokietijoje, Leipcige ir Edmontone, Alberto. Ilgiausiai dirbo Toronte. Šalia savo profesinio darbo jis užsiima tapyba; yra nupiešęs visą eilę paveikslų.

Dr. A. J. Vaičiulis yra gimęs Toronte. Jo tėvai atvyko Kanadon iš Kauno apylinkių 1925 m. Odontologijos studijas baigė Toronto un-te. Studentavimo metais buvo žymus krepšinio žaidėjas un-to ir "Aušros" klubuose. 6 metus dirbo Islingtono kaip dantistas. Dr. P. Vytė, gimęs Zemaitijoje, odontologiją baigė Montrealyje. Keletą metų dirbo Winnipegėje ir pernai persikėlė į Torontą. Čia, šalia privatinės praktikos, dirba vaikų institucijose.

REIKALINGA PARDAVEJA kosmetikos ir kafeterijos krautuvei. Kreiptis: 1600 Dundas St. W., Toronte, Ont. Geriausia kreiptis dienos metu, arba savaitgaliais.

JAU GALIMA GAUTI naujų Vėlykinių sveikinimo atvirčių

Visos po 10 ct.
Užsakymus siųsti:
B-vė "ZIBURIAI",
941 Dundas St. W., Toronte 3, Ont.
Taip pat galima gauti visuose parapijų kioskuose ir lietuvių parduotuvėse.

Akademikų paskaita priešpaskutinė šį sezoną, įvyks šį šeštadienį, kovo 27 d., 8 v. v., Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Ją skaitys svečias iš Klevelando — istorikas dr. J. Jakstas, Gerb. prelegentas yra baigęs Lietuvos universitetą Kaune, gilines studijas Vakaruose, o paskui buvo docentu Kauno ir Vilniaus universitetuose; yra parašęs eilę mokslinių darbų iš senosios Lietuvos praeities.

Sol. L. Sukytė naujai įvestame skyrelyje "Kultūrinis užsienio lietuvių gyvenimas" paminėjo okupuotos Lietuvos Rašytojų Sąjungos savaitraštis "Literatūra ir Menas" Vilniuje: "Montrealyje įvyko Kanados radio korporacijos surengtas koncertas, kuriame dalyvavo radio programų dainininkai. Antrąją korporacijos premiją laimėjo jauna Kanados lietuvaite Lilija Sukytė, kuri laikoma kylančia operos dainininke. L. Sukytė dalyvauja ir lietuviškuose koncertuose. Pastaruoju metu ji ne kartą koncertavo JAV ir Kanados miestuose."

Prie to galima pridėti, kad nesenai sol. L. Sukytė labai sėkmingai koncertavo Čikagoje — "Draugo" literatūrinės premijos įteikimo iškilmėse. Dabar ji ruošiasi pagrindiniam vaidmeniui operos "Figaro vestuvės", kuri šioje statoma Stratforde, Ont., garšiojo festivalio metu.

"Dainos" grupės susirinkimas — kovo 28 d., sekmadienį, 3 v. p. p., pas vicepirm. P. Jankaitienę, 297 Indian Rd. Tel. RO 7-8711. Visos narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti. M. F. Y.

Liet. mergaičių bendrabutyje Putname, Conn., gyvena ir moko šios Kanados lietuvaitės: Jonė Šaltenytė iš Montrelio; Jonė Tumosaitė iš Toronto; Audronė Ceponytė iš T. Joana Laimutė Gataveckaitė iš T.; Marytė Danilūnaitė iš Londono; Irena Veimerytė iš Toronto. Pastaroji pr. rudenį su tėvais atvyko iš Veneculos. Ji moko III klasėje. Sekantiems metams pas seseles Putname yra įsiregistruvusios dar dvi lietuvaitės iš Kanados. Taigi lietuvių moksleivių būrys Putname auga. Jos ten gražiai ruošiasi atečiai. Norinčios gauti daugiau informaciją apie tenyškias sąlygas tesikreipia šiuo adresu: Mother Superior, I. C. Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn., USA.

Dantų klinika steigti planavo dr. N. Novosickis jau prieš 3 metus. Planas buvo įvykdytas šiais metais, kai prie jo prisijungė dr. A. J. Vaičiulis ir dr. P. Vytė. Labai geroj vietoje — Bloor a. Bathurst kampe buvo išnuomota visai naujam pastate didelė patalpa ir įrengti dantų gydymo kabinetai. Klinikos vidų išplanavo architektas Vyta. Kvedaras, išdėdė A. Simanavičius. Tai pirmoji tos rūšies lietuvių dantų gydytojų klinika ne tik Toronte, bet ir visoje Kanadoje. Pasak iniciatorių, ta klinika įsteigta siekiant geriau, greičiau ir prieinamiau patarnauti pacientams. Joje dirba dantistai turi ilgą patirtį. Dr. N. Novosickis šioje srityje dirba jau 13 m. Studijas pradėjo Kaune, baigė Vokietijoje, Leipcige ir Edmontone, Alberto. Ilgiausiai dirbo Toronte. Šalia savo profesinio darbo jis užsiima tapyba; yra nupiešęs visą eilę paveikslų.

Dr. A. J. Vaičiulis yra gimęs Toronte. Jo tėvai atvyko Kanadon iš Kauno apylinkių 1925 m. Odontologijos studijas baigė Toronto un-te. Studentavimo metais buvo žymus krepšinio žaidėjas un-to ir "Aušros" klubuose. 6 metus dirbo Islingtono kaip dantistas. Dr. P. Vytė, gimęs Zemaitijoje, odontologiją baigė Montrealyje. Keletą metų dirbo Winnipegėje ir pernai persikėlė į Torontą. Čia, šalia privatinės praktikos, dirba vaikų institucijose.

STARLITE DRIVING SCHOOL
330 QUEEN ST. W. • EM 6-2957
Inform. Rudy Wolfinger
Atidaryta nuo 9 v. r. iki 9 v. v. Seštadieniais nuo 9 v. r. iki 4 v. p. p. Europietiška, lietuvių labiausiai mėgiama vairavimo mokykla. Prityrę instruktoriai pilnai paruošia vairuotojus ir padeda gauti leidimus. Kalba įvairiomis kalbomis.

LEO GOODMAN
B.A., C.A.
CHARTERED ACCOUNTANT
Toronto
BA 2-1742 HU 9-2454

Gavėnins mergaičių susitelkimas įvyks LV Namuose; gimnazistams (high school) — šį sekmadienį, kovo 28 r., 2.30 v. p. p.; 7 — 8 skyr. mokinėms — balandžio 3 d., šeštadienį. Mergaitės nepaileiskite retos progos pasinaudoti jums specialia dvasine atvanga. Susitelkimus praves kun. dr. F. Jucevičius.

Med. dr. Anselmas Gailius iš Vankuverio atvyko į Torontą, kur specializuojasi anestezijos srityje. Mediciną jis yra studijavęs Vokietijoje ir Britanijoje.

"Lituanus" žurnalui paremti Toronto liet. studentai pradeda vaju. Jie laukia visuomenės paramos. Žurnalas išsilaikys tik jūsu aukomis bei pnumerata. Maloniai jums patarnaus: Henrikas Stepaits 533-2522, J. Karosiejus 536-1447, A. Sileika CH 4-0080, V. Tamulaitis RO 2-8067, V. Anskytė 532-9817.

Gautas laiškas iš Lietuvos Juozui Kairniui, 498 Eastern Ave., Toronte 8, Ont. Siuntėta — Ver. Petkevičienė iš Anykščių. Atsiimti administracijoje.

Pūtvis šaulių kuopos valdybą sudaro: pirm. St. Jokūbaitis, sekr. J. Česėkas, ižd. V. Bačėnas; rev. komisija: S. Banelis, J. Jankaitis, Kazlauskas.

Gen. kons. dr. J. Zmuidzinai dalyvavo Lietuvos diplomatų pieturinio Vasingtone kovo 18 — 21 d. Pasitarimams vadovavo min. St. Lazoraitis, dipl. tarnybos šefas. Vasingtone jis buvo sustojęs grįždamas iš Brazilijos, kur dalyvavo P. Amerikos lietuvių kongrese. Oficialus pastarimų komunikatas numatytas paskelbti spaudoje.

Moksl. ateitininkų rengto koncerto programą atliko sol. D. Stankaitė iš Čikagos, deklamatorės L. Zmuidzinienė iš Rochesterio ir sol. Verikaitis. Pastarasis išpildė Bethoveno šešis himnus ir operų ištraukas. Sol. D. Stankaitė dainavo liet. kompozitorių kūrinius ir operų arijas. Tiek kūrinių parinkimas, tiek išpildymas buvo pasigėrėtinas. Labai itaigui žodžiu pasirodė Iz. Zmuidzinienė, gyvai paskaičiusi iš atminties ilgus tekstus.

MONTREALIS

Bendruomenės stovyklavietės stovybos vajuas pradžia paskelbė stovyklos valdybos pirm. Pr. Rudinską pr. šeštad. per liet. radio pusvalandį. Supažindinęs su stovyklos pramatytais darbais, pranešė pirmuosius stovyklos rėmėjus: Skautų Tėvų ir Rėmėjų Būrelis — \$200, KLB seimelio prezidiumas, P. Adamonis, inž. J. Kibirkštis, archit. J. Ladyga, dr. J. Mališka, inž. St. Naginonis — po \$100. Jau arti 10% reikalingų lėšų surinkta. Tad stovyklavietės projektą įvykdytas jau vasarą — visiškai realus dalykas.

Stovyklavietės reikalus gyvai diskutuojamas. Kaikas mano, kad stovyklavietė bus naudojama tik 2 sav. per metus. Kaikam neaiškūs stovyklos šeimnininkas. Šeimnininko klausimas, rodos, niekam neturėtų kelti abejonių. Pirkimo dokumentuose registruotas savininkas yra KLB Montrelio apylinkė, kitaip tariant Montrelio seimelio prezidiumas, kurį sudaro organizacijų ir mūsų visų rinkti atstovai. Vargu ar galima būtų pageidauti geresnio šeimnininko, kaip šios visos Montrelio lietuvių apjungiančios institucijos. Įspūdis, kad stola statoma tik skautams susidūrė turbut iš to, kad tik jie vieni iki šiol sielojosi pastovios stovyklavietės reikalui. Jie vieni iš jaunųjų ir darbo daugiausia įdėjo stovyklą tvarkydami. Be abejones, stovyklavietės šeimnininkai atsivėlę į jų gražų prisidėjimą. Tačiau kas žino, ar neturėsime ir daugiau aktyvių jaunimo organizacijų? Jau dabar prie Sv. Kazimiero parap. gražiai gyvuoją Jaunimo Klubas. Gal tokioms parapijinės organizacijos šiandienai mums neįprastos, tačiau ilgainiui gal tai bus viena lietuvių lėstelių. Tai jau antras galimas stovyklos naudotojas. Ateity gal ir daugiau atsiras. Pagaliau, stovyklos pastatai taip projektuojami, kad būtų galima

naudoti savitgalių išskyloms, parapijų ir įvairių organizacijų išvykoms ir pan. Tad jokiū būdu stovyklavietė nebus naudojama tik 2 sav. metuose.

Stovyklavietės rėmėjų kategorijas paskelbus, jau girdėti pasiūlymų, kad reikia stambių fondatorių, kurie ne tik lėšomis remtų, bet gal dar vertingesnę moralinę lietuviško solidarumo ir vienybės žymę paliktų. Konkrečiai siūloma, kad berniukų stovyklą įrengti pasiimti viena parapiją, g. mergaičių — kita. Bendri pastatai ir įrengimai atitektų smulkesniems vienietams ir pavieniems rėmėjams. Netenka abejoti, kad lietuviškiems reikalams visada jautrios mūsų parapijos vienu ar kitu būdu moralinę ir materialinę žymę naujoji stovyklavietės paliks. V.

Stovyklavietės vajuas vykdytojais. Atskirų miesto rajonų vajuos vadovais sutiko būti: centro B. Ignatavičius, Cote St. Paul—Ville Emard — J. B. Niedvarai, Ville Lasalle — I. Lukoševičienė, Rosemount — J. Ladyga, St. Laurent — J. Adamonienė, South Shore — I. Rimšienė, Chomey — K. Andruškevičius. Vajuas talkininkai ir loterijos bilietai platintojai: A. Blauzdžiūnas, S. Pocauskas, V. Piečaitis, K. Kubilienė, G. Zablaiuskienė, G. Montvilienė, A. Otienė, L. Girinis, E. Kudžmienė, V. Gurčienė, E. Navikienė, P. Adamonis, P. Rudinskas. Dar reikia vajuos vadovų ir talkininkų liksiemis miesto rajonams. Informacinis bendraraštis visiems Montrelio lietuviams jau išsūtus. Lėšos telkiamos pasizėjimais mokėti po tam tikrą sumą pagal kiekvieno išgales per 5 metus kasmet. Pr. R.

City Driving School
OFFICIALIAI PRIPAZINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsu namuose arba mūsų klasėje turinties laisvius leidimus ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartine ar automatinė mašine.
572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst)
TEL. LE 2-3656

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios Aušros Vartų par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que. 1465 rue de Sève, Montreal 20, P. Q.

Klebonas kun. dr. F. Jucevičius kovo 27 išvyksta į Torontą vesti rekolekcijų; sugrįš balandžio 12. Tuo laiku nebus išduodami kvitai-receptai pajamų mokesčiams.

Pirmoji Komunija ir Sutvirtinimo sakramentas bus teikiami gegužės 2, sekmadienį, 9 v. ryto. Sutvirtinimo sakramentą teiks vysk. V. Brizgys. Einantieji pirmosios Komunijos berniukai dėvės mokyklos uniformą: mėlyną švarką, pilkas kelnes; mergaitės — baltas sukneles. Visiems reikia išsiimti gimimo metrikai. Pagal kardinolo Leger patvarkymą, visi lietuviai turi priimti Sutvirtinimą savose parapijose.

Nuo kovo 29 iki balandžio 3 mūsų bažnyčioje bus laikomos tik vinerios Mišios 7.30 v. ryto.

Pirmasis mėnesio penktadienis — balandžio 2; Mišios rytą 7.30 ir vakare 8 val. Išpažintys — iš vakaro nuo 7 v.

Mūsų parapijoje metinės rekolekcijos prasidės balandžio 4 d. ir baigsis balandžio 10 d. Pamokslai bus sakomi kas vakarą 8 v., o po jų — Mišios. Visi parapijiečiai skatinami dalyvauti. Rekolekcijų vedėjas — Tėvas Rafaelis Sakals, pranciškonas.

Kovo 18 įvyko Lietuvių Katalikų Akademijos Montrelio židinio susirinkimas. Jo metu prof. Vyta. Pavilanius savo paskaitoje palietė gyvybės klausimą šių dienų biologijos šviesoje. Vėliau vyko didiosios diskusijos. Sekančiame susirinkime kalbės dr. Jonas Mališka apie hipnotizmo naudojimą dantų gydyme ir apskritai medicinoje.

Parapijai aukoj: po \$50: J. Zienka, M. Zavadskas, Vl. Giriūnas; \$30: Gruckūnienė; \$35: M. Zienka; \$27: R. Zienius; \$24: P. Čipkus; \$22: A. Žižiūnas; po \$20: J. Stankevičius, P. Jurgutis, J. Petrulis, J. Jankauskienė, A. Zienka, J. Kleiza, R. Bohemier, A. Smitas, Z. Bakaitis; po \$17: St. Bertasius, J. Kvintinskas; po \$15: J. Paznokaitis, jr., K. Zienins, Al. Bandjus, J. Varska; po \$14: A. Tušas, L. Brazauskas, Vl. Vanagas, J. Stulginskis; po \$12: El. Talalaitė, St. Verbyla, K. Žižiūnienė; po \$10: J. Petrauskas, M. Kabzars, J. Brilicvas, Petronėlė Bandjus, M. Daildė.

Kovo 27, 7.45 v. ryto — metinės Mišios su "Libera" už a.a. Kazimierą Žižiūną. Kviečiame gausiai dalyvauti pamaldose už buvusį parapijos ilgametį muziką ir vargonininką. J. G.

naudoti savitgalių išskyloms, parapijų ir įvairių organizacijų išvykoms ir pan. Tad jokiū būdu stovyklavietė nebus naudojama tik 2 sav. metuose.

Stovyklavietės rėmėjų kategorijas paskelbus, jau girdėti pasiūlymų, kad reikia stambių fondatorių, kurie ne tik lėšomis remtų, bet gal dar vertingesnę moralinę lietuviško solidarumo ir vienybės žymę paliktų. Konkrečiai siūloma, kad berniukų stovyklą įrengti pasiimti viena parapiją, g. mergaičių — kita. Bendri pastatai ir įrengimai atitektų smulkesniems vienietams ir pavieniems rėmėjams. Netenka abejoti, kad lietuviškiems reikalams visada jautrios mūsų parapijos vienu ar kitu būdu moralinę ir materialinę žymę naujoji stovyklavietės paliks. V.

Stovyklavietės vajuas vykdytojais. Atskirų miesto rajonų vajuos vadovais sutiko būti: centro B. Ignatavičius, Cote St. Paul—Ville Emard — J. B. Niedvarai, Ville Lasalle — I. Lukoševičienė, Rosemount — J. Ladyga, St. Laurent — J. Adamonienė, South Shore — I. Rimšienė, Chomey — K. Andruškevičius. Vajuas talkininkai ir loterijos bilietai platintojai: A. Blauzdžiūnas, S. Pocauskas, V. Piečaitis, K. Kubilienė, G. Zablaiuskienė, G. Montvilienė, A. Otienė, L. Girinis, E. Kudžmienė, V. Gurčienė, E. Navikienė, P. Adamonis, P. Rudinskas. Dar reikia vajuos vadovų ir talkininkų liksiemis miesto rajonams. Informacinis bendraraštis visiems Montrelio lietuviams jau išsūtus. Lėšos telkiamos pasizėjimais mokėti po tam tikrą sumą pagal kiekvieno išgales per 5 metus kasmet. Pr. R.

ROYAL — LONDON